

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY**  
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie  
01-205 Warszawa, ul. Młynarska 16  
tel. (22) 578 44 00, fax (22) 578 44 07  
wup@wup.mazowsze.pl

[www.wup.mazowsze.pl](http://www.wup.mazowsze.pl)

## **Rynek pracy województwa mazowieckiego w 2015 roku**



## Spis treści

|                                                                                                                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Charakterystyka województwa mazowieckiego.....</b>                                                                                                         | <b>2</b>  |
| 1.1. Podmioty gospodarki narodowej.....                                                                                                                          | 2         |
| 1.2. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw.....                                                                                                                   | 4         |
| <b>2. Poziom i stopa bezrobocia.....</b>                                                                                                                         | <b>4</b>  |
| 2.1. Liczba bezrobotnych.....                                                                                                                                    | 5         |
| 2.2. Stopa bezrobocia.....                                                                                                                                       | 5         |
| <b>3. Zmiany w poziomie bezrobocia.....</b>                                                                                                                      | <b>6</b>  |
| 3.1. Napływ do bezrobocia.....                                                                                                                                   | 7         |
| 3.2. Odpływ z bezrobocia.....                                                                                                                                    | 8         |
| <b>4. Struktura bezrobotnych.....</b>                                                                                                                            | <b>9</b>  |
| 4.1. Bezrobotne kobiety.....                                                                                                                                     | 9         |
| 4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi.....                                                                                                                          | 11        |
| 4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.....                                                                                                                | 12        |
| 4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....                                                                                              | 14        |
| 4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....                                                                                     | 14        |
| 4.6. Cudzoziemcy.....                                                                                                                                            | 15        |
| <b>5. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy.....</b>                                                 | <b>15</b> |
| 5.1. Bezrobotni według wieku.....                                                                                                                                | 15        |
| 5.2. Bezrobotni według wykształcenia.....                                                                                                                        | 16        |
| 5.3. Bezrobotni według stażu pracy.....                                                                                                                          | 18        |
| 5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....                                                                                                         | 19        |
| <b>6. Bezrobotni według zawodów.....</b>                                                                                                                         | <b>20</b> |
| 6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności.....                                                                     | 23        |
| <b>7. Bezrobotni wg sekcji działalności gospodarczej (PKD).....</b>                                                                                              | <b>25</b> |
| 7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej.....                                                           | 28        |
| <b>8. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....</b>                                                                                                  | <b>29</b> |
| <b>9. Usługi rynku pracy.....</b>                                                                                                                                | <b>30</b> |
| 9.1. Pośrednictwo pracy.....                                                                                                                                     | 30        |
| 9.2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności pracodawcy.....                                                             | 32        |
| 9.3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności.....                                                                 | 32        |
| 9.4. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES).....                                                                                          | 40        |
| 9.5. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy.....                                                                                           | 41        |
| 9.6. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych..... | 42        |
| <b>10. Instrumenty rynku pracy.....</b>                                                                                                                          | <b>42</b> |
| 10.1. Prace interwencyjne.....                                                                                                                                   | 42        |
| 10.2. Roboty publiczne.....                                                                                                                                      | 42        |
| 10.3. Staże u pracodawcy.....                                                                                                                                    | 43        |
| 10.4. Prace społecznie użyteczne.....                                                                                                                            | 43        |
| 10.5. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej.....                                                                                 | 44        |
| 10.6. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców.....                                                                | 44        |
| <b>11. Wydatki, limity funduszu pracy.....</b>                                                                                                                   | <b>45</b> |
| <b>12. Podział środków funduszu pracy.....</b>                                                                                                                   | <b>45</b> |
| <b>13. Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy krótkoterminowej.....</b>                                                                                       | <b>46</b> |
| <b>14. Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – 2015 r. ....</b>                          | <b>47</b> |
| 14.1. Zrealizowane wypłaty w związku z niewypłacalnością pracodawcy ze środków Funduszu Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych.....                              | 48        |
| 14.2. Realizacja zadań związanych z ochroną miejsc pracy.....                                                                                                    | 51        |
| 14.3. Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń.....                                                                                                              | 51        |
| <b>15. Podsumowanie – rynek pracy w woj. mazowieckim w 2015 roku. ....</b>                                                                                       | <b>52</b> |
| <b>16. Wykaz tabel.....</b>                                                                                                                                      | <b>54</b> |
| <b>17. Wykaz wykresów.....</b>                                                                                                                                   | <b>55</b> |
| <b>18. Aneks statystyczny.....</b>                                                                                                                               | <b>56</b> |
| 18.1. Spis załączników według obszarów.....                                                                                                                      | 56        |
| 18.2. Spis załączników w układzie podregionów.....                                                                                                               | 58        |

## 1. Charakterystyka województwa mazowieckiego

Województwo mazowieckie położone jest w środkowo-wschodniej części Polski i graniczy z 6 województwami: na zachodzie z łódzkim i kujawsko-pomorskim, na północy z warmińsko-mazurskim, na wschodzie z podlaskim i lubelskim, na południu ze świętokrzyskim. W 2015 r. zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Warszawie<sup>1</sup> województwo mazowieckie obejmowało obszar o powierzchni 35 558 km<sup>2</sup>, co stanowiło 11,4% powierzchni kraju. W granicach administracyjnych województwa było 37 powiatów i 5 miast na prawach powiatu oraz 314 gmin, z tego 35 miejskich, 228 wiejskich i 51 miejsko-wiejskich. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba jednostek na poszczególnych poziomach podziału terytorialnego województwa nie zmieniła się. W województwie mazowieckim według stanu w końcu 2015 r. zamieszkiwało 5 349,1 tys. osób, co stanowiło 13,9% ogółu ludności Polski. W miastach mieszkało 3 438,2 tys. osób, tj. 14,8% miejskiej ludności kraju, a na wsi 1910,9 tys. – 12,5% ogółu ludności wiejskiej. Województwo mazowieckie było jednym z czterech województw w kraju (obok pomorskiego, małopolskiego i wielkopolskiego), w których w porównaniu z 2014 r. odnotowano przyrost ludności, przy czym w mazowieckim był on relatywnie największy i wyniósł 0,27%.

### 1.1. Podmioty gospodarki narodowej<sup>2</sup>

W grudniu 2015 r. w województwie mazowieckim w rejestrze REGON zarejestrowanych było 742 172 podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych)<sup>3</sup>, o 23 858 podmiotów (o 3,2%) więcej niż przed rokiem. Największy procentowy wzrost wstępował w m. st. Warszawa (o 4,6%) oraz w powiatach: piaseczyńskim (o 4,8%), warszawskim zachodnim (o 3,5%), gostynińskim (o 3,2%) i płońskim (3,1%). Spadek udziału podmiotów zaobserwowano w miastach: Płock (o 0,6%) i Siedlce (0,1%) oraz w powiatach: lipskim i pułtuskim (po 0,6%), sokołowski i kozienicki (po 0,3%).

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej funkcjonowało w miastach: Warszawa – 401 339 (52,4% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie) i Radom – 24 683 (3,2% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie) oraz w powiatach: piaseczyńskim – 30 702 (4,0% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie), wołomińskim – 28 848 (3,8% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie) i pruszkowskim – 27 125 (3,5% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie).

Z ogólnej liczby podmiotów 59,1% ma siedzibę w miastach na prawach powiatu. Najwięcej podmiotów funkcjonowało w sektorze: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 194 013 (25,3% ogółu podmiotów), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 104 046 (13,6% ogółu podmiotów), budownictwo – 72 966 (9,5% ogółu podmiotów) oraz przemysł – 64 948 (8,5% ogółu podmiotów).

<sup>1</sup> *Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2015 roku*, Warszawa, 2016.

<sup>2</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące podmiotów gospodarczych przedstawiono w Załącznikach Nr 1-3 na podstawie danych zawartych w publikacji *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim w 2014 r.*, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa, 2015.

<sup>3</sup> *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim w 2014 roku*, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa, 2015.

▼ Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD - grudzień 2015 r.

|                                           |      |
|-------------------------------------------|------|
| Działalność profesjonalna                 |      |
| Budownictwo                               |      |
| Przemysł                                  |      |
| Pozostała działalność usługowa            | 6,2  |
| Transport i gospodarka magazynowa         | 5,9% |
| Informacja i komunikacja                  | 5,5% |
| Opieka zdrowia i pomoc społeczna          | 4,5% |
| Obsługa rynku nieruchomości               | 4,5% |
| Administrowanie i działalność wspierająca | 3,7% |
| Edukacja                                  | 3,6% |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim w 2015 r.*, Urząd Statystyczny, Warszawa, 2016.

Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego stanowiły 96,7% ogółu podmiotów gospodarczych w woj. mazowieckim (714 826), gdzie:

- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą to 65,7% ogólnej liczby podmiotów (503 036 podmiotów gospodarki narodowej),
- spółki z udziałem kapitału zagranicznego to 4,4% ogółu podmiotów (33 919 spółek z udziałem kapitału zagranicznego).

Warto zaznaczyć, że spośród podmiotów zarejestrowanych na Mazowszu aż 95,9% (734 579 podmiotów) to mikroprzedsiębiorstwa, tj. podmioty zatrudniające do 9 osób. Udział podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wynosił 3,3% ogółu podmiotów (25 342 podmioty), podmioty zatrudniające od 50 do 249 osób stanowiły 0,7% (5 042 podmiotów), a podmioty zatrudniające powyżej 250 osób stanowiły 0,14% (1 067 podmiotów).

▼ Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej lata 2008 – 2015 w woj. mazowieckim.

|                                                      | Lata    |         |         |         |         |         |         |                |
|------------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|----------------|
|                                                      | 2008    | 2009    | 2010    | 2011    | 2012    | 2013    | 2014    | 2015           |
| Liczba podmiotów gospodarczych ogółem, w tym:        | 649 354 | 646 696 | 681 012 | 675 099 | 699 212 | 724 997 | 742 172 | <b>766 030</b> |
| Liczba MSP                                           | 648 241 | 645 550 | 679 866 | 668 937 | 693 099 | 718 876 | 736 026 | <b>759 921</b> |
| Udział MSP w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych | 99,8%   | 99,8%   | 99,8%   | 99,1%   | 99,1%   | 99,2%   | 99,2%   | <b>99,2%</b>   |

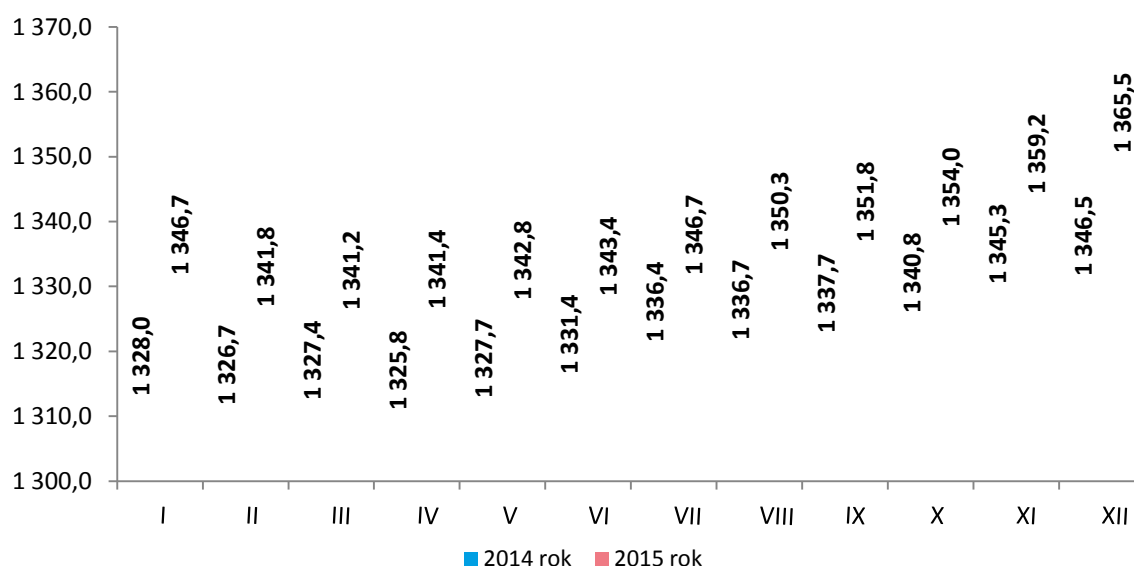
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim w 2015 r.*, Urząd Statystyczny, Warszawa, 2016.

## 1.2. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw<sup>4</sup>

W okresie styczeń – grudzień 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1 353,9 tys. osób i było o 1,4% wyższe niż w analogicznym okresie 2014 r. Wzrost zatrudnienia zaobserwowano w sektorach tj.: administrowanie i działalności wspierającej (o 13,8%), informacja i komunikacja (o 5,2%), działalności profesjonalna, naukowa i techniczna (o 4,9%), przetwórstwo przemysłowe (o 1,0%) oraz handel; naprawia pojazdów samochodowych (o 0,8%).

Zatrudnienie niższe niż przed rokiem wystąpiło w sektorach tj.: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,6%), zakwaterowanie i gastronomia (o 4,5%), budownictwo (o 3,9%), transport i gospodarka magazynowa (o 1,0%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 0,9%).

▼ Wykres 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób (w tys.) lata 2014 – 2015.



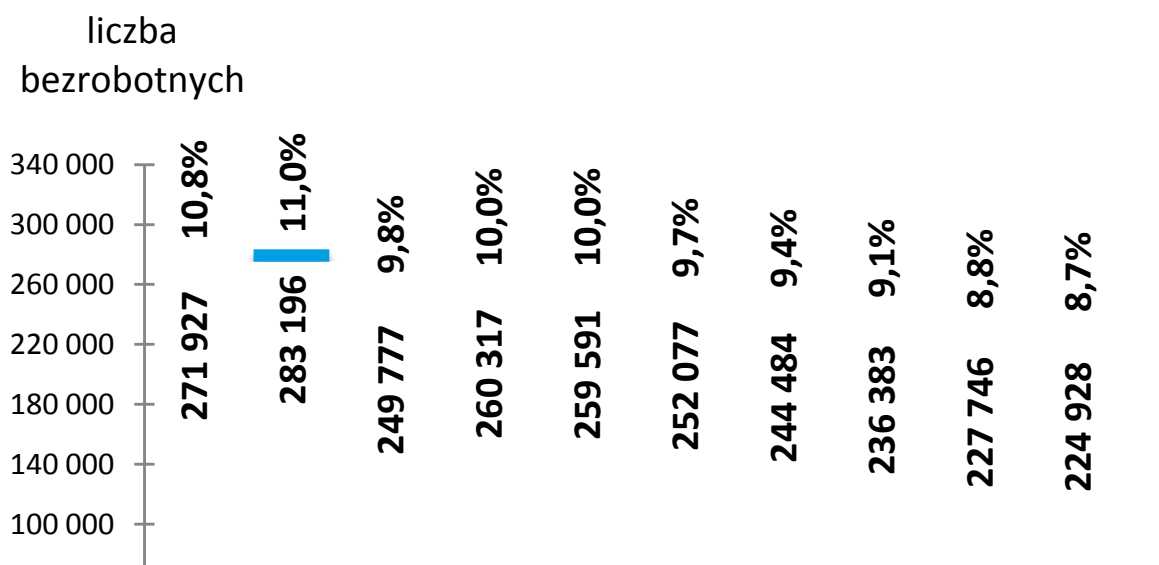
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w 2015 roku*, Urząd Statystyczny, Warszawa, 2016.

## 2. Poziom i stopa bezrobocia

W Warszawie na koniec 2015 r. funkcjonowało 52,4% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie, 44,5% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą oraz działało 80,6% spółek z udziałem kapitału zagranicznego, zarejestrowanych było 18,3% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

<sup>4</sup> *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w 2015 roku*, Urząd Statystyczny w Warszawie, 2016.

▼ Wykres 3. Bezrobotni i stopa bezrobocia lata 2012 - 2015.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 oraz *Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów w 2015 roku*, GUS, Warszawa, 2016.

## 2.1. Liczba bezrobotnych<sup>5</sup>

Na koniec 2015 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było 216.527 bezrobotnych, najczęściej:

- bez prawa do zasiłku - 187 009 osób (86,4% ogółu bezrobotnych),
- poprzednio pracujący – 177 853 osoby (82,1%),
- długotrwale bezrobotni – 127 214 osób (58,8%),
- zamieszkali w mieście – 121 047 osób (55,9%),
- posiadający wykształcenie poniżej średniego – 112 655 osób (52,0%),
- mężczyźni – 111 843 osoby (51,7%).

Ponadto poza ewidencją bezrobotnych zarejestrowanych było 4 180 osób (w tym 1 749 kobiet) poszukujących pracy.<sup>6</sup> W stosunku do poprzedniego roku liczba osób poszukujących pracy zmniejszyła się o 597 osób, (o 12,5%). Pośród osób poszukujących pracy 1 716 to osoby niepełnosprawne nie pozostające w zatrudnieniu, w tym 660 kobiet.

Największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie miasta na prawach powiatów: m. st. Warszawa (39 724 osoby), Radom (16 845 osób), Płock (6 383 osoby) oraz powiaty: radomski (13 624 osoby), wołomiński (10 059 osób) i płocki (6 343 osoby). Najmniejszą liczbę bezrobotnych zaobserwowano w powiatach: białobrzeskim (1 512 osób), łosickim (1 611 osób), grodziskim (1 911 osób), grójeckim (1 986 osób), sokołowskim (2 251 osób) i lipskim (2 264 osoby).

## 2.2. Stopa bezrobocia<sup>7</sup>

Stopa bezrobocia na Mazowszu w grudniu 2015 r. wynosiła 8,3% przy średniej dla kraju 9,7%. Najniższą stopą bezrobocia w kraju wyróżniały się województwa: wielkopolskie – 6,1%, śląskie –

<sup>5</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby bezrobotnych przedstawiono w Załączniku Nr 4 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

<sup>6</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób poszukujących pracy przedstawiono w Załączniku Nr 69 i 70 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

<sup>7</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące stopy bezrobocia przedstawiono w Załączniku Nr 7.

8,2%, mazowieckie – 8,3%, małopolskie – 8,3% oraz dolnośląskie 8,5%, natomiast najwyższą województwa: warmińsko-mazurskie – 16,2%, kujawsko-pomorskie – 13,2%, podkarpackie 13,2% i zachodniopomorskie – 13,1%.

W odniesieniu do grudnia 2014 r. stopa bezrobocia na Mazowszu obniżyła się o 1,3 punktu procentowego. Spadek stopy bezrobocia wystąpił we wszystkich powiatach, największy w powiatach: szydłowieckim - o 3,6 punktu procentowego, gostyńskim - 2,9 punktu procentowego, kozienickim - 2,7 punktu procentowego, płońskim i węgrowskim – po 2,5 punktu procentowego.

Na Mazowszu występuje znaczne zróżnicowanie natężenia bezrobocia. W grudniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach 2015 r., najwyższą stopą bezrobocia wyróżniały się powiaty: szydłowiecki 30,8%, radomski 25,1%, przysuski 23,7%, makowski 20,7%, sierpecki 20,6% oraz pułtuski 20,1%. Najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w m. st. Warszawa 3,3%, oraz w powiatach: warszawskim zachodnim 4,3%, grójeckim 4,5% i grodziskim 5,6%.

Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia wyniosła 27,5 punktu procentowego. Warto też nadmienić, że stopę bezrobocia niższą od średniej dla województwa odnotowano tylko w 8 powiatach, a w 29 powiatach stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski, z czego w 14 powiatach osiągnęła wartość 14,0% i więcej.

### 3. Zmiany w poziomie bezrobocia

W województwie mazowieckim w odniesieniu do grudnia 2014 r. odnotowano spadek bezrobocia o 33 250 osób (o 13,3%) (w kraju bezrobocie spadło o 15,4%). Spadek bezrobocia wystąpił we wszystkich powiatach. Najwyższy procentowy spadek miał miejsce w m. st. Warszawa 18,7% (9.116 osób) oraz w powiatach: grójeckim 26,4% (713 osób), wyszkowskim 21,5% (683 osób), warszawskim zachodni 21,3% (638 osób), węgrowskim 19,0% (678 osób) oraz sochaczewskim 18,4% (683 osób).

▼ **Tabela 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.**

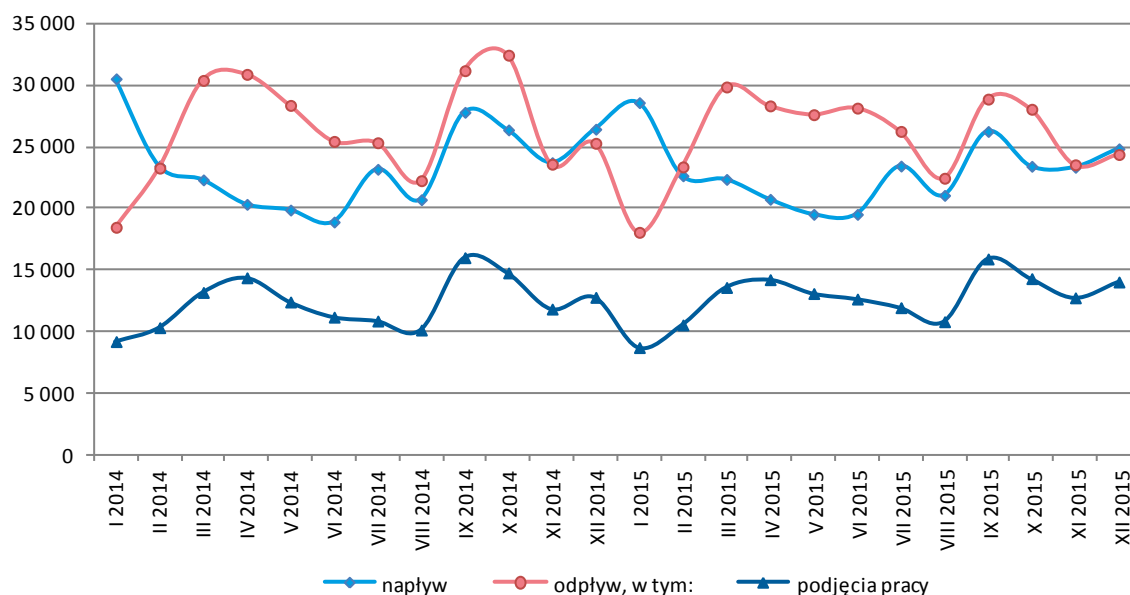
| Miesiąc/rok | Liczba bezrobotnych |                                                           | Stopa bezrobocia |
|-------------|---------------------|-----------------------------------------------------------|------------------|
|             | Ogółem              | Wzrost/spadek w odniesieniu do poprzedniego miesiąca/roku |                  |
| 2008        | 178 028             | - 41 896                                                  | 7,3              |
| 2009        | 224 480             | 46 452                                                    | 9,0              |
| 2010        | 238 341             | 13 861                                                    | 9,7              |
| 2011        | 246 739             | 6 723                                                     | 9,9              |
| 2012        | 271 927             | 6 728                                                     | 10,8             |
| 2013        | 283 196             | 2 287                                                     | 11,0             |
| 2014        | 249 777             | 1 146                                                     | 9,8              |
| <b>2015</b> |                     |                                                           |                  |
| Styczeń     | 260 317             | 10 540                                                    | 10,0             |
| Luty        | 259 591             | - 726                                                     | 10,0             |
| Marzec      | 252 077             | - 7 514                                                   | 9,7              |
| Kwiecień    | 244 484             | - 7 593                                                   | 9,4              |
| Maj         | 236 383             | - 8 101                                                   | 9,1              |
| Czerwiec    | 227 746             | - 8 637                                                   | 8,8              |
| Lipiec      | 224 928             | - 2 818                                                   | 8,7              |
| Sierpień    | 223 534             | - 1 394                                                   | 8,7              |
| Wrzesień    | 220 905             | - 2 629                                                   | 8,6              |
| Październik | 216 269             | - 4 636                                                   | 8,4              |

|          |         |       |     |
|----------|---------|-------|-----|
| Listopad | 216 065 | - 204 | 8,4 |
| Grudzień | 216 527 | 462   | 8,3 |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów w 2015 roku*, GUS, Warszawa, 2016.

Napływ do bezrobocia podobnie jak w ubiegłym roku był niższy od odpływu z bezrobocia o 33 250 osób (w 2014 r. napływ był niższy od odpływu o 33 357 osób).

▼ Wykres 4. Napływ i odpływ bezrobotnych oraz podjęcia pracy lata 2014 – 2015.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

### 3.1. Napływ do bezrobocia<sup>8</sup>

W 2015 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 275 822 bezrobotnych o 7 894 osoby (o 2,8%) mniej niż w 2014 r. Większość rejestrujących się stanowiły osoby poprzednio pracujące – 218 408 osób o 771 osób (o 0,4%) mniej niż w 2014 r., w tym zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 14 318 osób o 1 386 osób (o 8,8%) mniej niż w ubiegłym roku.

**Wśród 275.822 osób bezrobotnych, które w 2015 r. zarejestrowały się w urzędach pracy:**

- 218 408 osób poprzednio pracowało tj. 79,2% ogółu napływu;
- 14 318 osób zwolniono z przyczyn zakładu pracy tj. 5,0% ogółu napływu;
- 216 744 osoby powróciły do rejestracji po raz kolejny tj. 78,6% ogółu napływu;
- 129 864 osoby to kobiety tj. 47,1% ogółu napływu;
- 123 039 osób to bezrobotni do 30 roku życia tj. 44,6% ogółu napływu;
- 118 963 osoby to mieszkańcy wsi tj. 43,1% ogółu napływu;
- 109 213 osób to długotrwale bezrobotni tj. 39,6% ogółu napływu;
- 92 024 osoby nie posiadały kwalifikacji zawodowych tj. 33,4% ogółu napływu;
- 82 103 osoby były bez doświadczenia zawodowego tj. 29,8% ogółu napływu;
- 74 025 osób to bezrobotni do 25 roku życia tj. 26,8% ogółu napływu;

<sup>8</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące napływu do bezrobocia i jego struktury przedstawiono w Załącznikach Nr 8-10 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.



|                                                                                 |                          |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| – 59 078 osób zarejestrowało się po raz pierwszy                                | tj. 21,4% ogółu napływu; |
| – 57 414 osób dotychczas nie pracowało                                          | tj. 20,8% ogółu napływu; |
| – 57 450 osób posiadało prawo do zasiłku                                        | tj. 20,8% ogółu napływu; |
| – 51 054 osoby miały powyżej 50 lat                                             | tj. 18,5% ogółu napływu; |
| – 31 278 osób posiadało co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia               | tj. 11,3% ogółu napływu; |
| – 27 166 osób było w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki                 | tj. 9,8% ogółu napływu;  |
| – 16 181 kobiet nie podjęło zatrudnienia po urodzeniu dziecka                   | tj. 5,9% ogółu napływu;  |
| – 11 785 bezrobotnych, to osoby niepełnosprawne                                 | tj. 4,3% ogółu napływu;  |
| – 1 978 osób korzystało ze świadczeń pomocy społecznej                          | tj. 0,7% ogółu napływu;  |
| – 1.463 osoby, to cudzoziemcy                                                   | tj. 0,5% ogółu napływu;  |
| – 313 osób posiadało co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia | tj. 0,1% ogółu napływu.  |

### 3.2. Odpływ z bezrobocia<sup>9</sup>

W 2015 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 309 072 osoby o 8 001 osób (o 2,5%) mniej niż w 2014 r.

Spośród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji pracę podjęło 152 444 osoby, o 5 501 osób (o 3,7%) więcej niż w 2014 r. Podjęcia pracy były główną przyczyną odpływu z bezrobocia i stanowiły 49,3% ogółu odpływu bezrobotnych.

Osoby bezrobotne najczęściej podejmowały pracę w m. Ostrołęka (55,7% osób bezrobotnych) oraz w powiatach: garwolińskim (60,6% osób bezrobotnych), ciechanowskim (58,58% osób bezrobotnych) i płońskim (56,1% osób bezrobotnych).

Drugą istotną przyczyną wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji było nie potwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyrejestrowano 75 967 osób (24,6% ogólnej liczby osób wyłączonych z ewidencji) o 16 354 osoby, tj. o 17,7% mniej niż w 2014 r.

Najwięcej bezrobotnych (w stosunku do ogółu bezrobotnych) z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy wyrejestrowano w m. st. Warszawa – 31,8% i w m. Siedlce - 30,3% oraz w powiatach: otwockim – 33,6%, sochaczewski - 33,2% i wołomińskim – 29,9%. Najmniejszy odsetek bezrobotnych wyłączonych z tego powodu zanotowano w powiatach: sierpeckim - 3,8%, gostyński - 10,2%, ciechanowskim - 12,0% i makowskim - 12,5%.

#### W 2015 r. 309 072 osoby wyłączono z ewidencji bezrobotnych z powodu:

|                                                  |                                         |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| – podjęcia pracy                                 | 152 444 osoby, tj. 49,3% ogółu odpływu; |
| w tym:                                           |                                         |
| pracy niesubsydiowanej                           | 130 202 osoby, tj. 42,1% ogółu odpływu, |
| pracy subsydiowanej                              | 22 242 osoby, tj. 7,2% ogółu odpływu,   |
| – rozpoczęcia szkolenia                          | 6 754 osoby, tj. 2,2% ogółu odpływu;    |
| – rozpoczęcia stażu                              | 23 628 osób, tj. 7,6% ogółu odpływu;    |
| – rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych | 23 osoby, tj. 0,01% ogółu odpływu;      |
| – rozpoczęcia prac społecznie użytecznych        | 4 810 osób, tj. 1,6% ogółu odpływu;     |

<sup>9</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące odpływu z bezrobocia przedstawiono w Załącznikach Nr 11-14 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

|                                                                                                                             |                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| – skierowania do agencji zatrudnienia<br>w ramach zlecania działań aktywizacyjnych                                          | 1 124 osoby, tj. 0,4% ogółu odpływu;     |
| – odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia<br>proponycji odpowiedniej pracy lub innej formy<br>pomocy w tym w ramach PAI | 7 999 osób, tj. 2,6 % ogółu odpływu;     |
| – odmowy ustalenia profilu pomocy                                                                                           | 5 osób, tj. 0,002 % ogółu odpływu;       |
| – nie potwierdzenia gotowości do pracy                                                                                      | 75 967 osób, tj. 24,6% ogółu<br>odpływu; |
| – dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego                                                                            | 15 126 osób, tj. 4,9% ogółu odpływu;     |
| – podjęcia nauki                                                                                                            | 898 osób, tj. 0,3% ogółu odpływu;        |
| – osiągnięcia wieku emerytalnego                                                                                            | 2 523 osoby, tj. 0,8% ogółu odpływu;     |
| – nabycia praw emerytalnych lub rentowych                                                                                   | 2 686 osób, tj. 0,9% ogółu odpływu;      |
| – nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego                                                                            | 4 272 osoby, tj. 1,4% ogółu odpływu;     |
| – innych                                                                                                                    | 10 813 osób, tj. 3,5% ogółu odpływu.     |

#### 4. Struktura bezrobotnych

##### Spośród 216 527 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2015 r.:

|                                                                          |                               |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| – 177 853 osoby poprzednio pracowało                                     | tj. 82,1% ogółu bezrobotnych; |
| – 104 684 osoby to kobiety                                               | tj. 48,3% ogółu bezrobotnych; |
| – 95 480 bezrobotnych mieszkało na wsi                                   | tj. 44,1% ogółu bezrobotnych; |
| – 29 518 osób posiadało prawo do zasiłku                                 | tj. 13,6% ogółu bezrobotnych; |
| – 12 526 osoby zostały zwolnione z przyczyn<br>dotyczących zakładu pracy | tj. 5,8% ogółu bezrobotnych;  |
| – 8 466 osób było w okresie do 12 miesięcy<br>od dnia ukończenia nauki   | tj. 3,9% ogółu bezrobotnych.  |

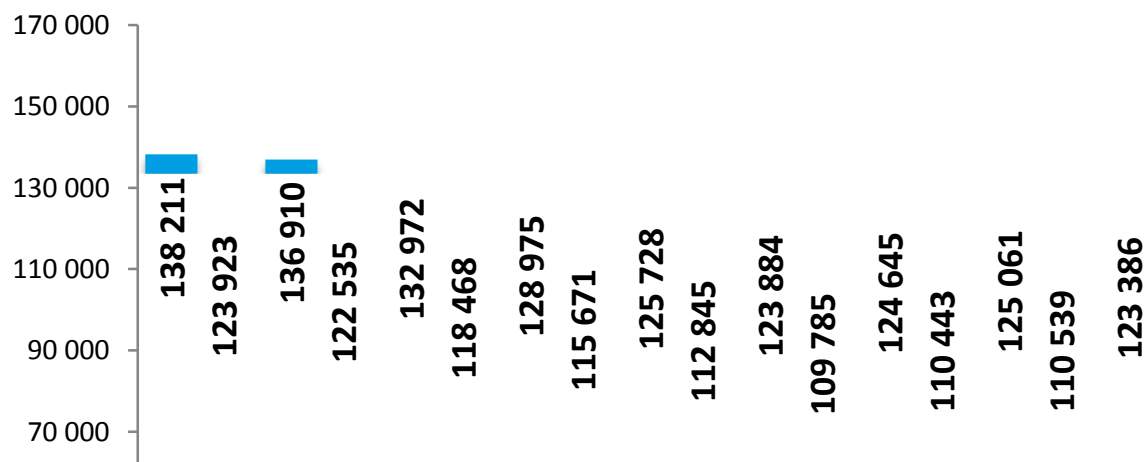
##### 4.1. Bezrobotne kobiety<sup>10</sup>

Na koniec grudnia 2015 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 104 684 kobiety tj. o 14 825 osób mniej niż w grudniu 2014 r. W skali całego województwa bezrobocie wśród kobiet w stosunku do grudnia poprzedniego roku spadło o 12,4%.

Największy procentowy spadek bezrobotnych kobiet zanotowano w m. st. Warszawa o 18,5% (o 4.350 osób) oraz w powiatach: grójeckim o 29,3% (o 391 osób), warszawskim zachodnim o 22,0% (o 316 osób), wyszkowskim o 20,9% (o 305 osób), kozienicki o 19,6% (o 424 osoby) i sochaczewskim o 18,4% (o 323 osoby). Wzrost bezrobocia pośród bezrobotnych kobiet wystąpił tylko w powiecie mławskim o 0,5% (o 10 osób).

<sup>10</sup> Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych kobiet przedstawiono w Załącznikach Nr 15-27 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

▼ Wykres 5. Liczba bezrobotnych kobiet w województwie mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotne kobiety dominowały w następujących kategoriach osób bezrobotnych:

- osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (78,9% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (74,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- cudzoziemcy (59,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej (58,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (53,7% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (53,4% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- osoby do 30 roku życia (52,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- osoby bez doświadczenia zawodowego (50,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii);
- osoby dotychczas niepracujące (50,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii).

Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 48,3% i w stosunku do poprzedniego roku zwiększył się o 0,5 punktu procentowego. Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet wyróżniały się m. Płock – 56,4% oraz powiaty: płocki – 55,0%, sierpecki – 53,2%, mławski i żuromiński po – 52,4% a także przasnyski – 52,1%. W 29 powiatach kobiety stanowiły mniej niż połowę ogółu bezrobotnych, z czego najniższym udziałem kobiet wyróżniały się powiaty: garwoliński – 38,4%, białobrzegi – 41,5% i pułtuski – 44,0%.

W 2015 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego:

- zarejestrowano 129 864 kobiety, tj. 47,1% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie mazowieckim (o 3 257 kobiet, tj. o 2,4% mniej niż w 2014 roku.);
- wyrejestrowano z ewidencji 144 689 bezrobotnych kobiet, tj. 46,8% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych na terenie województwa mazowieckiego (o 2 686 kobiet, tj. o 1,8% mniej niż w poprzednim roku), w tym 76 312 kobiet podjęło pracę (52,7% ogółu bezrobotnych kobiet wyłączonych z rejestru).

Najwyższy udział kobiet, które podjęły pracę wystąpił w m. Ostrołęka – 58,8% oraz w powiatach: garwolińskim – 64,7%, ciechanowskim – 61,8%, płońskim – 60,7%, grodziskim i węgrowskim – po 58,9%, a najniższy w powiatach: makowskim – 41,8%, lipskim - 44,1% i pułtuskim – 44,2%.

Na koniec 2015 r. w rejestrach urzędów pracy zarejestrowanych było:

- 45 521 kobiet zamieszkałych na wsi, tj. 43,5% ogółu bezrobotnych kobiet (w porównaniu do 2014 roku liczba ich zmniejszyła się o 5 488 osób - 10,8%);
- 15 447 kobiet, którym przysługiwało prawo do zasiłku, tj. 14,8% ogółu bezrobotnych kobiet (o 1 078 osób, tj. 6,5% mniej niż w poprzednim roku);
- 6 689 kobiet zwolnionych z przyczyn zakładów pracy, tj. 6,4% ogółu bezrobotnych kobiet (o 993 osoby, tj. 12,9% mniej niż rok wcześniej).

Najliczniejszą grupę stanowiły kobiety:

- w wieku 25-34 lata – 31 485 kobiet (30,1% ogółu bezrobotnych kobiet) oraz w wieku 35 - 44 lata – 25 271 kobiet (24,1% ogółu bezrobotnych kobiet);
- z wykształceniem niższym od średniego – 42 956 kobiet (41,0% ogółu bezrobotnych kobiet);
- ze stażem pracy od 1 do 5 lat – 21 996 kobiet (21,0% ogółu bezrobotnych kobiet).

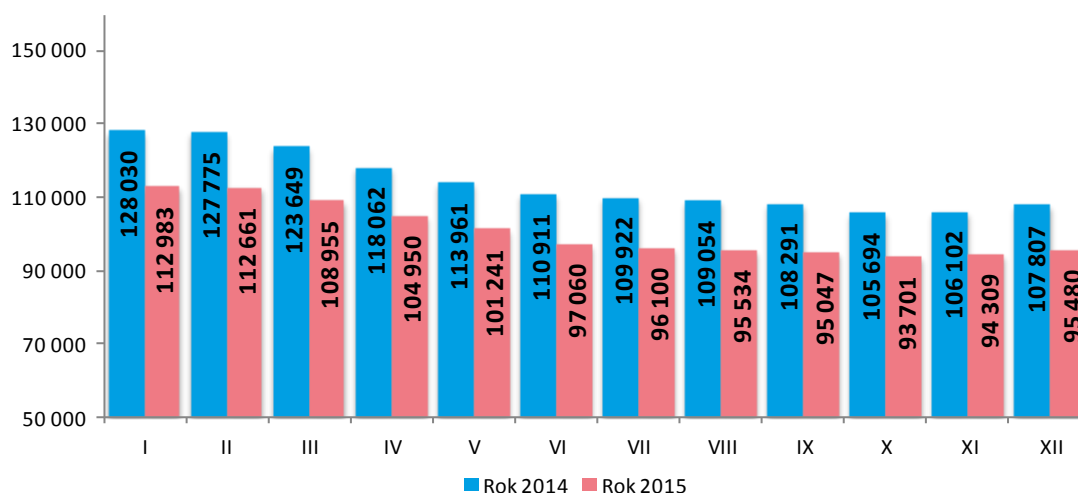
Spośród 62 911 długotrwale bezrobotnych kobiet, najwięcej było:

- kobiet w wieku 25-34 lata – 18 008 osób (28,6% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 14,2% ogółu osób długotrwale bezrobotnych;
- kobiet posiadających wykształcenie poniżej średniego – 29 549 osób (47,0% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 23,2% ogółu osób długotrwale bezrobotnych;
- kobiet ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat – 13 053 osoby (20,7% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 10,3% ogółu osób długotrwale bezrobotnych.

#### 4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi<sup>11</sup>

W grudniu 2015 r. na wsi mieszkało 95 480 bezrobotnych osób, w tym 45 521 kobiet, tj. 47,7% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu do końca 2014 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 12 327 osób, tj. o 11,4%.

▼ Wykres 6. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

<sup>11</sup> Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w Załącznikach Nr 28-39 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 29 powiatach udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych przekroczył 50%, a w 13 powiatach był większy niż 70%. Najwięcej osób bezrobotnych mieszka na wsi w powiatach: siedleckim - 96,6% ogółu bezrobotnych, ostrołęckim - 95,5% ogółu bezrobotnych, płockim - 91,3% ogółu bezrobotnych, przysuskim - 88,1% ogółu bezrobotnych oraz lipskim - 85,9% ogółu bezrobotnych. Najmniejszym udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych zaobserwowano w powiatach: pruszkowskim - 35,3% ogółu bezrobotnych, otwockim - 36,6% ogółu bezrobotnych, wołomińskim - 39,5% ogółu bezrobotnych oraz żyrardowskim - 39,8% ogółu bezrobotnych.

Od stycznia do grudnia 2015 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 118 963 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. o 1 206 osób **mniej** niż w roku poprzednim. W tym samym czasie wyrejestrowano 131 290 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym 64 459 osób pracę podjęło, tj. 49,1% odpływu zamieszkałych na wsi.

W grudniu 2015 r.:

- 27,8% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (26 590 osób) to bezrobotni w wieku 25-34 lata;
- 59,5% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (56 842 osoby) posiadało wykształcenie niższe od średniego;
- 28,3% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (27 060 osób) poszukiwało pracy ponad 24 miesiące;
- 22,4% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (21 392 osób) stanowiły osoby bez stażu pracy.

Wśród 95 480 bezrobotnych zamieszkałych na wsi na koniec grudnia 2015 r. status bezrobotnego w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało:

- 56 787 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 59,5%;
- 33 281 osób do 30 roku życia, tj. 34,9%;
- 22 721 osób powyżej 50 roku życia, tj. 23,8%;
- 18 994 osoby do 25 roku życia, tj. 19,9%;
- 14 398 posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, tj. 15,1%;
- 3 056 osób niepełnosprawnych, tj. 3,2%;
- 1 047 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. 1,1%;
- 122 osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, tj. 0,1%.

#### **4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku<sup>12</sup>**

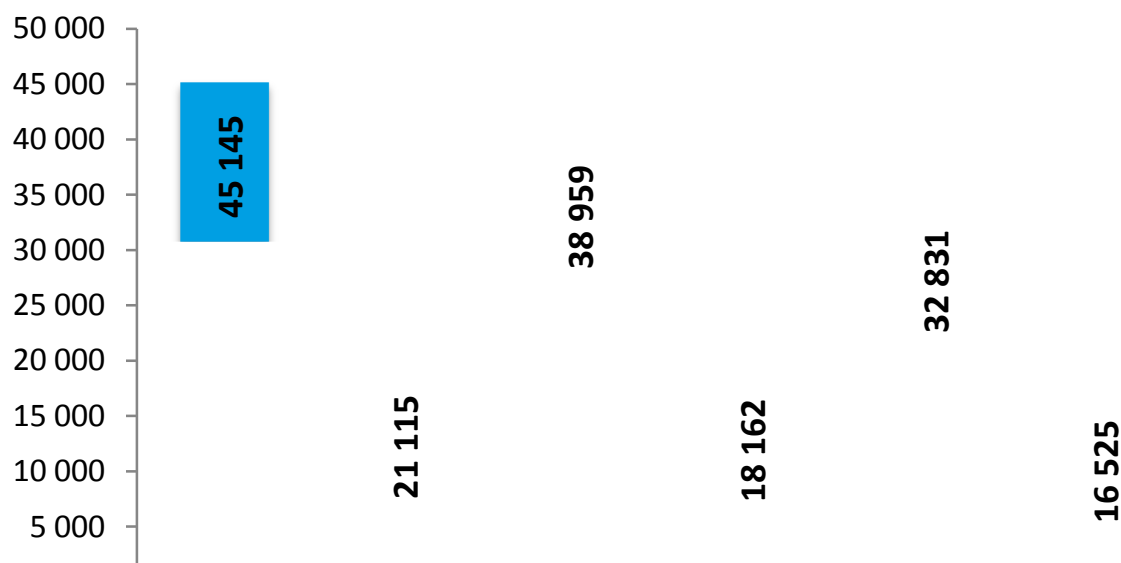
Na koniec grudnia 2015 r. prawo to posiadało 29 518 osób, o 3 313 osób (10,1%) mniej niż w grudniu 2014 r. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 13,6% ogółu bezrobotnych (o 0,5 punktu procentowego więcej niż w grudniu 2014 r.) w tym 14,8% bezrobotnych kobiet oraz 12,6% mężczyzn.

W 2015 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 57 450 bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, tj. 20,8% ogółu napływu bezrobotnych - o 5 175 osób (8,3%) **mniej** niż w 2014 r.

---

<sup>12</sup> Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku przedstawiono w Załącznikach Nr 40 – 42.

▼ Wykres 7. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku lata 2012 – 2015 w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W grudniu 2015 roku spośród 29 518 bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku znajdowały się:

- osoby poprzednio pracujące – 29 481, tj. 16,6% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących, w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 5 778, tj. 46,1% ogółu bezrobotnych zwolnionych;
- osoby do 30 roku życia – 5 767, tj. 9,8% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia;
- osoby zamieszkałe na wsi – 12 679, tj. 13,3% ogółu bezrobotnych zamieszkałych wsi;
- osoby powyżej 50 roku życia – 10 179, tj. 16,4% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- osoby bez kwalifikacji zawodowych – 6 458, tj. 8,9% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji;
- osoby do 25 roku życia – 1 665, tj. 5,5% ogółu bezrobotnych do 25 roku życia;
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 4 631, tj. 16,2% ogółu bezrobotnych posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia;
- osoby niepełnosprawne – 1 156, tj. 12,1% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych;
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 1 200, tj. 4,9% ogółu bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
- osoby długotrwale bezrobotne – 340, tj. 0,3% ogółu długotrwale bezrobotnych;
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – 296, tj. 3,5% ogółu osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki;
- osoby bez doświadczenia zawodowego – 116, tj. 0,2% ogółu bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- cudzoziemcy – 66, tj. 6,0% ogółu bezrobotnych cudzoziemców;
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej – 45, tj. 2,8% ogółu bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- osoby dotychczas nie pracujące – 37, tj. 0,1% ogółu bezrobotnych, dotychczas nie pracujących;
- osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 33, tj. 15,0% posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

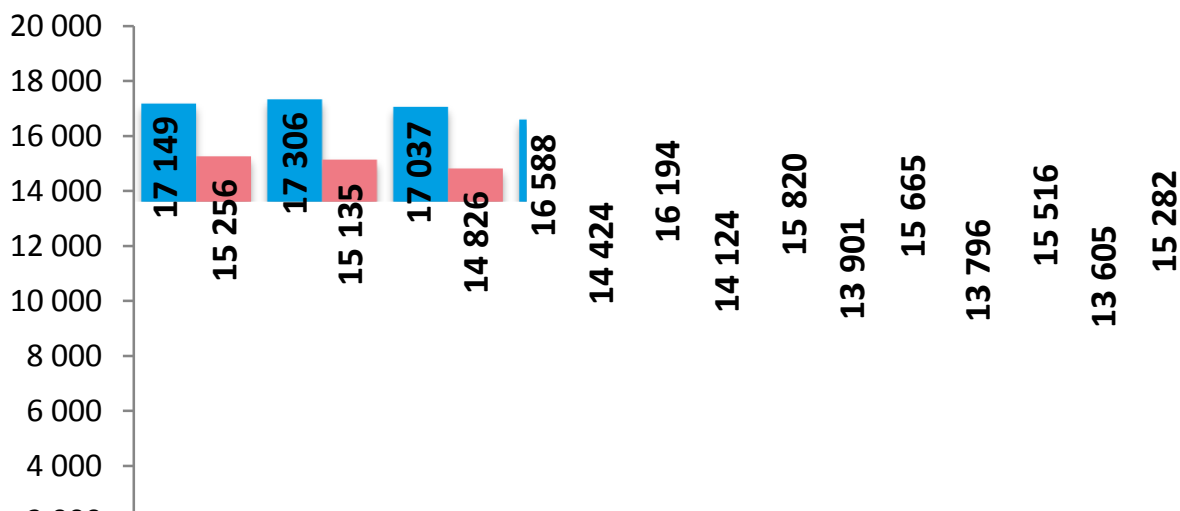
Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wyróżniały się powiaty: lipski (7,3%), ostrowski (8,9%) i przasnyski (9,0%). Najwyższy odsetek bezrobotnych z prawem do zasiłku

wystąpił w powiatach: żuromińskim (18,6%), otwockim (18,5%), grodziskim (17,9%) oraz wyszkowskim (17,4%).

#### 4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy<sup>13</sup>

Na koniec grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła 12 526 osób (5,8% ogółu bezrobotnych), w tym 6 689 kobiet. W odniesieniu do grudnia 2014 r. liczba tej kategorii bezrobotnych **zmniejszyła się** o 2 276 osób (o 15,4%).

▼ Wykres 8. Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdania MPiPS-01.

Najwyższym udziałem osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyróżniały się m. Siedlce (9,6% ogółu bezrobotnych) oraz powiaty: garwoliński (11,3%), warszawski zachodni (10,1%) i wołomiński (10,0%). Najniższy odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zanotowano w mieście Płock (0,4%) oraz w powiatach: lipskim (0,1%), ostrowskim i sochaczewskim (po 0,5%), a także w powiecie mławskim (0,9%).

W okresie styczeń – grudzień 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowano 14.318 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 5,2% ogółu napływu bezrobotnych, (o 1.386 osób, tj. o 8,8% **mniej** niż w analogicznym okresie poprzedniego roku).

#### 4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki<sup>14</sup>

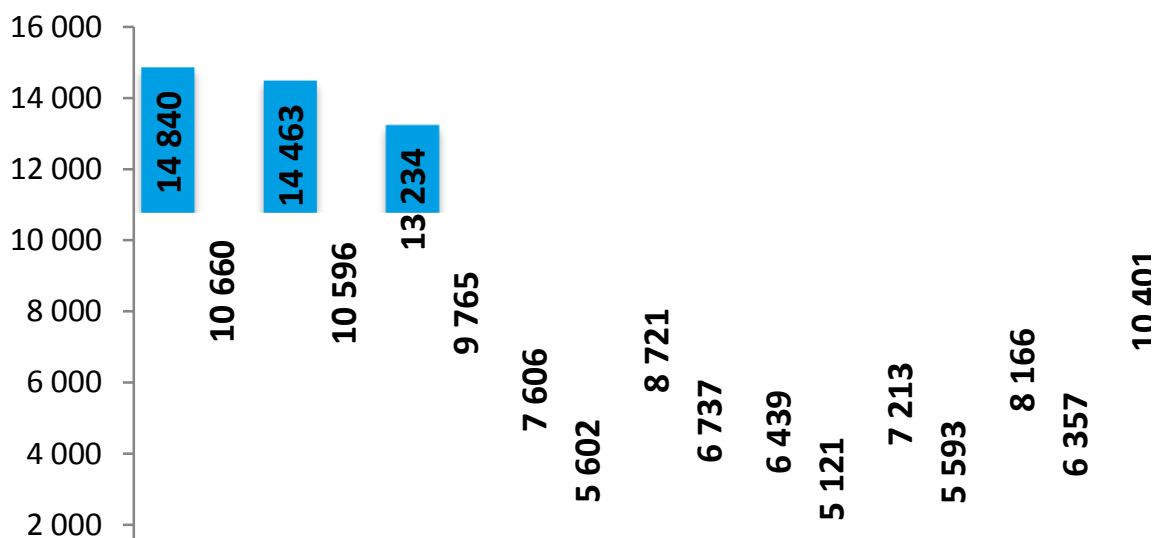
Na koniec grudnia 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 8 466 bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (3,9% ogółu bezrobotnych), w tym 4 549 kobiet. W odniesieniu do grudnia 2014 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 1 568 osób (o 15,6%).

Najwyższy udział bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wystąpił w powiatach: siedleckim (9,3% ogółu bezrobotnych), wyszkowskim (7,4%) i ostrołęckim (7,2%). Najniższym udziałem wyróżniały się m. st. Warszawa (2,1%) i m. Radom (2,5%) oraz powiaty: pruszkowski (1,8%), piaseczyński i (2,6%), warszawski zachodni (2,7%) i legionowski (2,8%).

<sup>13</sup> Zestawienia dotyczące bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 43 – 45, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

<sup>14</sup> Tabelaryczne zestawienia dotyczące osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przedstawiono w Załącznikach Nr 46 -49 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

▼ Wykres 9. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki lata 2014 i 2015 w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdania MPiPS-01.

W 2015 roku w urzędach pracy naszego województwa zarejestrowano 27 166 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (9,8% napływu ogółu bezrobotnych), o 3 645 osób (o 11,8%) mniej niż w 2014 r. W tym samym okresie pracę podjęło 10 270 osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (6,7% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę) o 152 osoby (o 1,5%) mniej niż w poprzednim roku.

#### 4.6. Cudzoziemcy<sup>15</sup>

Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy województwa mazowieckiego było zarejestrowanych 1 098 cudzoziemców o 40 osób (o 3,5%) mniej niż w 2014 r., w tym 650 kobiet. Najwięcej cudzoziemców zarejestrowanych było w m.st. Warszawie - 624 osoby, tj. 58,6% tej populacji bezrobotnych w województwie.

W 2014 roku w urzędach pracy zarejestrowano 1 463 bezrobotnych cudzoziemców, w tym samym czasie pracę podjęło 566 osób.

### 5. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy

#### 5.1. Bezrobotni według wieku<sup>16</sup>

Na koniec grudnia 2015 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 57 021 osób (26,3% ogółu bezrobotnych), następnie bezrobotni w wieku 35 - 44 lata – 48 040 osób (22,2%). Najmniej liczną grupą były osoby bezrobotne w wieku 60 i więcej lat – 14 366 osób (6,6%).

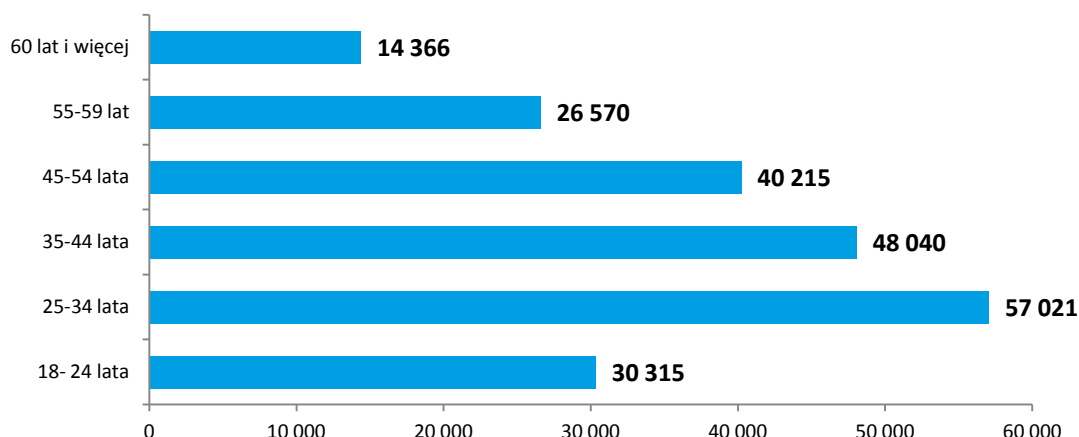
Najwyższym udziałem bezrobotnych w wieku 25-34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się m. Siedlce (30,5%) oraz powiaty: łosicki (33,5%), siedlecki (31,4%) i sokołowski (30,9%), a najniższym powiaty: grodziski (22,1%), warszawski zachodni (22,6%) i otwocki (22,7%).

<sup>15</sup> Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych cudzoziemców przedstawiono w Załącznikach Nr 50 – 52 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

<sup>16</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wieku w przedstawiono w Załączniku Nr 53 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.



▼ Wykres 10. Liczba bezrobotnych według wieku – grudzień 2015 r. w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Tabela 3. Liczba bezrobotnych według wieku lata 2013 – 2015 w woj. mazowieckim.

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

| Lata            |                  |                                          |                  |                                          |                  |                                          |
|-----------------|------------------|------------------------------------------|------------------|------------------------------------------|------------------|------------------------------------------|
|                 | 2013 rok         |                                          | 2014 rok         |                                          | 2015 rok         |                                          |
|                 | osoby bezrobotne | udział w liczbie bezrobotnych ogółem w % | osoby bezrobotne | udział w liczbie bezrobotnych ogółem w % | osoby bezrobotne | udział w liczbie bezrobotnych ogółem w % |
| ogółem          | 283 196          | 100,0                                    | 249 777          | 100,0                                    | 216 527          | 100,0                                    |
| w tym w wieku:  |                  |                                          |                  |                                          |                  |                                          |
| 18- 24 lata     | 48 333           | 17,1                                     | 37 822           | 15,1                                     | 30 315           | 14,0                                     |
| 25-34 lata      | 79 125           | 27,9                                     | 67 775           | 27,1                                     | 57 021           | 26,3                                     |
| 35-44 lata      | 58 752           | 20,7                                     | 53 818           | 21,5                                     | 48 040           | 22,2                                     |
| 45-54 lata      | 52 651           | 18,6                                     | 46 582           | 18,6                                     | 40 215           | 18,6                                     |
| 55-59 lat       | 32 808           | 11,6                                     | 30 035           | 12,0                                     | 26 570           | 12,3                                     |
| 60 lat i więcej | 11 527           | 4,1                                      | 13 745           | 5,5                                      | 14 366           | 6,6                                      |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

W odniesieniu do końca 2014 r. wzrost liczby bezrobotnych zaobserwowano tylko w grupie 60 lat i więcej – o 621 osób (o 4,5%). W pozostałych grupach nastąpił spadek liczby bezrobotnych. Największy procentowy spadek bezrobotnych wystąpił w przedziale wiekowym 18 - 24 lata - o 19,8% (o 7 507 osób) oraz w wieku 25 – 34 lata - o 15,9% (o 10 754 osoby).

## 5.2. Bezrobotni według wykształcenia<sup>17</sup>

Jedną z przyczyn utrudniających znalezienie pracy był niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. W grudniu 2015 r. wykształcenie niższe od średniego posiadało 112 655 osób, tj. 52,0% ogółu bezrobotnych, w tym:

- 53 060 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (24,5% ogółu bezrobotnych),

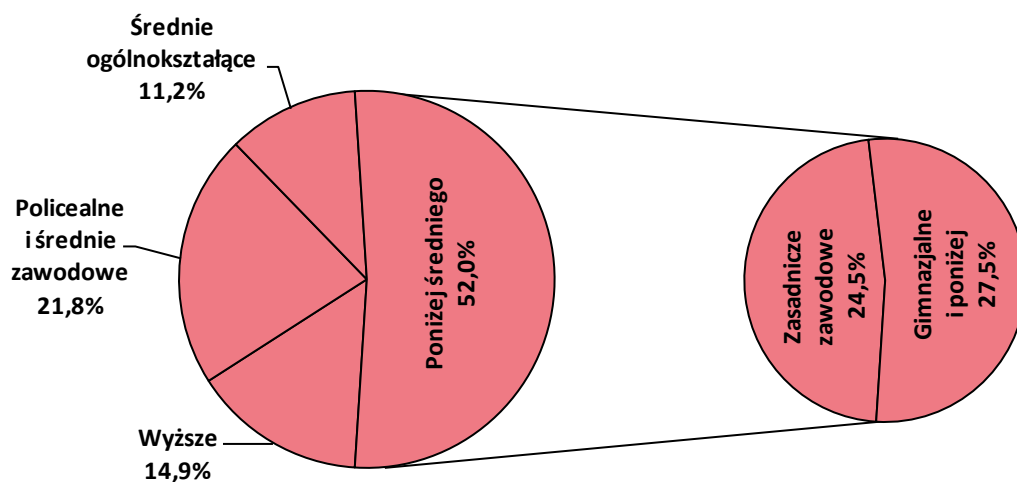
<sup>17</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wykształcenia przedstawiono w Załączniku Nr 54 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

- 59 595 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (27,5% ogółu bezrobotnych).

W odniesieniu do grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych legitymujących się wykształceniem poniżej średniego zmniejszyła się o 17 123 osoby (o 13,2%).

Największe problemy z podjęciem pracy z powodu niskiego poziomu wykształcenia mieli bezrobotni w powiatach: płońskim - gdzie wykształcenie niższe od średniego posiadało 63,6% ogółu bezrobotnych, nowodworskim (63,1%) i białobrzeskim (62,4%). Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie niższe od średniego wyróżniła się miasta: Warszawa (37,3%), Siedlce (41,4%) i Ostrołęka (45,4%) oraz powiat pruszkowski (45,6%).

▼ Wykres 11. Udział bezrobotnych według wykształcenia – grudzień 2015 r. w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni legitymujący się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowili 21,8% ogółu bezrobotnych (47 293 osoby), a posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące stanowili 11,2% ogółu bezrobotnych (24 323 osoby). Wykształcenie wyższe posiadało 32 256 osób (14,9% ogółu bezrobotnych).

Najwyższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe wyróżniają się miasta: Warszawa (28,4% ogółu bezrobotnych), Siedlce (22,8%) oraz powiaty: pruszkowski (19,0%) i warszawski zachodni (18,8%).

▼ Tabela 4. Liczba bezrobotni według wykształcenia lata 2013 – 2015 w woj. mazowieckim.

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

| Lata                            |                  |               |                  |               |                  |               |
|---------------------------------|------------------|---------------|------------------|---------------|------------------|---------------|
|                                 | 2013 rok         |               | 2014 rok         |               | 2015 rok         |               |
|                                 | osoby bezrobotne | struktura w % | osoby bezrobotne | struktura w % | osoby bezrobotne | struktura w % |
| ogółem                          | 283 196          | 100,0         | 249 777          | 100,0         | <b>216 527</b>   | <b>100,0</b>  |
| w tym z wykształceniem:         |                  |               |                  |               |                  |               |
| wyższym                         | 39 609           | <b>14,0</b>   | 36 327           | <b>14,5</b>   | <b>32 256</b>    | <b>14,9</b>   |
| policealnym i średnim zawodowym | 63 113           | <b>22,3</b>   | 55 439           | <b>22,2</b>   | <b>47 293</b>    | <b>21,8</b>   |

|                           |        |             |        |             |               |             |
|---------------------------|--------|-------------|--------|-------------|---------------|-------------|
| średnim ogólnokształcącym | 32 393 | 11,4        | 28 233 | 11,3        | <b>24 323</b> | <b>11,2</b> |
| zasadniczym zawodowym     | 71 691 | <b>25,3</b> | 61 625 | <b>24,7</b> | <b>53 060</b> | <b>24,5</b> |
| gimnazjalnym i poniżej    | 76 390 | <b>27,0</b> | 68 153 | <b>27,3</b> | <b>59 595</b> | <b>27,5</b> |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

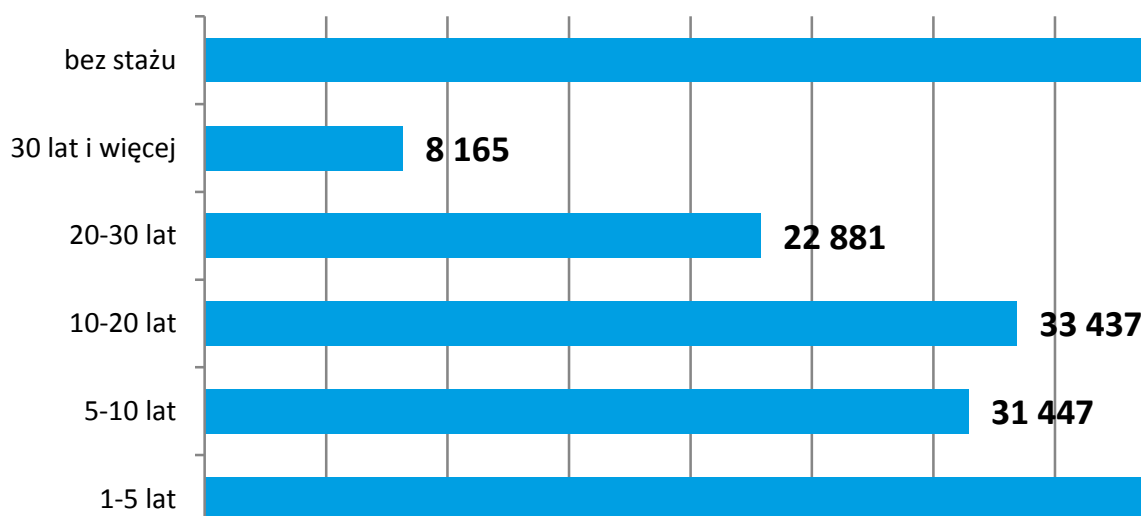
W odniesieniu do grudnia 2014 r. wystąpił spadek liczby bezrobotnych we wszystkich grupach wg poziomu wykształcenia. Największy procentowy spadek odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 14,7% (o 8 146 osób) oraz zasadniczym zawodowym – o 13,9% (o 8 565 osób).

### 5.3. Bezrobotni według stażu pracy<sup>18</sup>

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby, które przepracowały 1-5 lat – 44 987 osób (20,8% ogółu bezrobotnych) oraz osoby bez stażu pracy – 38 674 osoby (17,9%). Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy 30 lat i więcej – 8 165 osób (3,8%).

Najwyższym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy wyróżniały się powiaty: makowski (31,0% ogółu bezrobotnych), przasnyski (30,1%), zwoleński (27,2%) i przysuski (26,8%). Najmniejszy udział bezrobotnych bez stażu pracy wystąpił w miastach: Warszawa (10,2% ogółu bezrobotnych) i Płock (13,0%), a także w powiatach: otwockim (13,4%), mińskim i żyrardowskim (po 12,0%) oraz grodziskim (12,8%).

#### ▼ Wykres 12. Liczba bezrobotnych według stażu pracy – grudzień 2015 r. w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

#### ▼ Tabela 5 Liczba bezrobotnych według stażu pracy lata 2013- 2015 w woj. mazowieckim. (stan na koniec okresu sprawozdawczego)

| Lata                   |                  |               |                  |               |                  |               |
|------------------------|------------------|---------------|------------------|---------------|------------------|---------------|
|                        | 2013 r.          |               | 2014 r.          |               | 2015 r.          |               |
|                        | osoby bezrobotne | struktura w % | osoby bezrobotne | struktura w % | osoby bezrobotne | struktura w % |
| ogółem                 | 283 196          | 100,0         | 249 777          | 100,0         | <b>216 527</b>   | <b>100,0</b>  |
| w tym ze stażem pracy: |                  |               |                  |               |                  |               |

<sup>18</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według stażu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 55 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

|             |        |      |        |      |        |      |
|-------------|--------|------|--------|------|--------|------|
| do 1 roku   | 43 440 | 15,3 | 40 274 | 16,1 | 36 936 | 17,1 |
| 1-5 lat     | 58 823 | 20,8 | 51 042 | 20,4 | 44 987 | 20,8 |
| 5-10 lat    | 40 127 | 14,2 | 35 924 | 14,4 | 31 447 | 14,5 |
| 10-20 lat   | 41 833 | 14,8 | 37 720 | 15,1 | 33 437 | 15,4 |
| 20-30 lat   | 30 372 | 10,7 | 26 896 | 10,8 | 22 881 | 10,6 |
| 30 i więcej | 11 320 | 4,0  | 9 928  | 4,0  | 81 65  | 3,8  |
| bez stażu   | 57 281 | 20,2 | 47 993 | 19,2 | 38 674 | 17,9 |

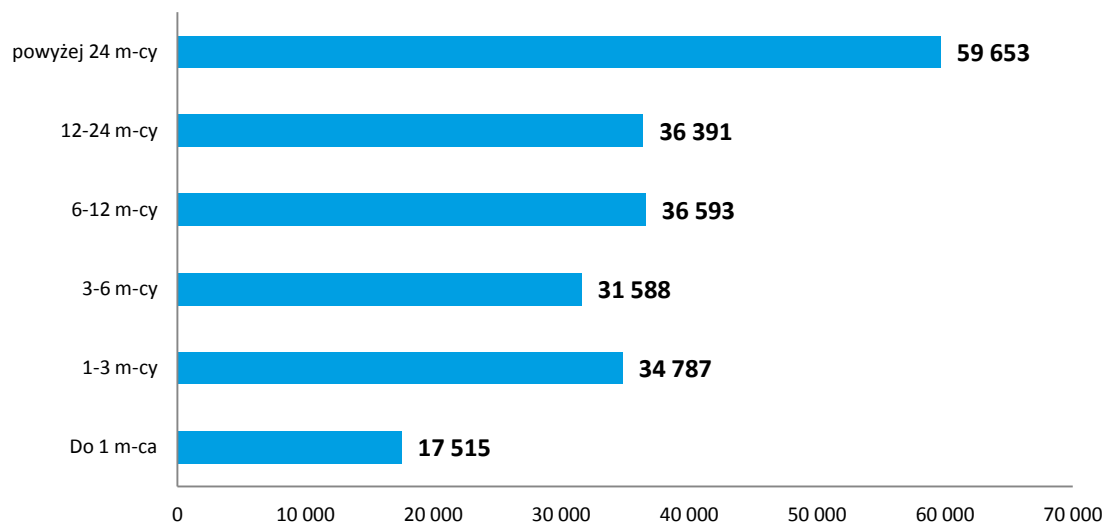
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych na podstawie załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

W odniesieniu do grudnia 2014 r. spadek liczby bezrobotnych zaobserwowano we wszystkich kategoriach określających staż pracy. Największy procentowy spadek odnotowano wśród osób bez stażu pracy - o 19,4% (o 9 319 osób).

#### 5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy<sup>19</sup>

W grudniu 2015 r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy – 59 653 osób (27,5% ogółu bezrobotnych). Kolejna grupa to bezrobotni pozostający bez pracy od 6 do 12 miesięcy – 36 593 osoby (16,9%). Najmniejsza grupa to bezrobotni poszukujący pracy do 1 miesiąca – 17 515 osób (8,1%).

▼ Wykres 13. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy – grudzień 2015 r. w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Tabela 6. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy lata 2013 -2015 w woj. mazowieckim. (stan na koniec okresu sprawozdawczego)

| Lata                         |                  |               |                  |               |                  |               |
|------------------------------|------------------|---------------|------------------|---------------|------------------|---------------|
|                              | 2013r.           |               | 2014r.           |               | 2015r.           |               |
|                              | osoby bezrobotne | struktura w % | osoby bezrobotne | struktura w % | osoby bezrobotne | struktura w % |
| ogółem                       | 283 196          | 100,0         | 249 777          | 100,0         | 216 527          | 100,0         |
| w tym pozostający bez pracy: |                  |               |                  |               |                  |               |
| do 1 miesiąca                | 20 176           | 7,1           | 19 295           | 7,7           | 17 515           | 8,1           |

<sup>19</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w Załączniku Nr 56 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

|                     |         |             |         |             |               |             |
|---------------------|---------|-------------|---------|-------------|---------------|-------------|
| 1-3 miesiące        | 42 005  | <b>14,8</b> | 38 655  | <b>15,5</b> | <b>34 787</b> | <b>16,1</b> |
| 3-6 miesięcy        | 43 521  | <b>15,4</b> | 35 287  | <b>14,1</b> | <b>31 588</b> | <b>14,6</b> |
| 6-12 miesięcy       | 55 924  | <b>19,8</b> | 41 934  | <b>16,8</b> | <b>36 593</b> | <b>16,9</b> |
| powyżej 12 miesięcy | 121 570 | <b>42,9</b> | 114 606 | <b>45,9</b> | <b>96 044</b> | <b>44,3</b> |
| 12-24 miesięcy      | 55 801  | <b>19,7</b> | 47 265  | <b>18,9</b> | <b>36 391</b> | <b>16,8</b> |
| powyżej 24 miesięcy | 65 769  | <b>23,2</b> | 67 341  | <b>27,0</b> | <b>59 653</b> | <b>27,5</b> |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPIPS-01.

W odniesieniu do grudnia 2014 r. we wszystkich grupach określających staż pracy nastąpił spadek liczby bezrobotnych, przy czym największy procentowy spadek bezrobotnych zaobserwowano w grupie bezrobotnych pozostających bez pracy 12 – 24 miesięcy – o 23,0% (o 10 874 osoby) oraz w grupie pozostającej bez pracy 6 - 12 miesięcy – o 12,7% (o 5341 osób).

Warto podkreślić, że najwyższy udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy wystąpił w m. Ostrołęka (34,3% ogółu bezrobotnych) oraz w powiatach: przysuskim (38,8%), makowskim (37,3%), pułuskim (36,4%), i garwolińskim (34,8%). Najniższy odsetek tej populacji bezrobotnych odnotowano w powiatach: wyszkowskim (11,1% ogółu bezrobotnych), grodziskim (13,5%) i otwockim (15,4%).

## 6. Bezrobotni według zawodów<sup>20</sup>

Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (w skrócie KZiS, zwana dalej „klasyfikacją”) jest usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy, w tym zawodów szkolnictwa zawodowego nauczanych w systemie oświaty. Klasyfikacja określa nazwy zawodów i specjalności oraz ich kody (symbole cyfrowe). Jest ona dokumentem wprowadzanym w życie drogą rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.<sup>21</sup>

W praktyce funkcjonują dwa pojęcia zawodu<sup>22</sup>:

- **Zawód wyuczony** obejmuje zbiór wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w toku uczenia się i formalnie potwierdzonych świadectwem lub dyplomem. Nazwa zawodu wyuczonego określana jest w świadectwach i dyplomach lub w innych dokumentach potwierdzających uzyskane kwalifikacje. Zawód wyuczony zdobywany w trakcie kształcenia zawodowego nazywany jest zawodem szkolnym. Dla szkolnictwa zawodowego wykaz takich zawodów ujęty jest w Klasyfikacji Zawodów Szkolnictwa Zawodowego.
- **Zawód wykonywany** jest tzw. zawodem gospodarczym, czyli występującym na rynku pracy. W klasyfikacji zawodów i specjalności ujęte są oficjalne nazwy zawodów gospodarczych. Spotykane na rynku pracy nazwy zawodów nie zawsze odpowiadają tym z klasyfikacji, gdyż pracodawcy często sami tworzą nazewnictwo zawodów lub stosują nazwy funkcjonujące zwyczajowo albo posługują się nazwami stanowisk pracy. Stąd istnieje konieczność identyfikacji zawodu podawanego przez pracodawcę w ofercie pracy oraz zawodu posiadanego przez bezrobotnego lub poszukującego pracy i ustalenia jego oficjalnej nazwy.

<sup>20</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wielkich i elementarnych grup zawodów oraz według zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 57-59 na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPIPS-01 opracowywanego w cyku półrocznym.

<sup>21</sup> Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (DZ.U. z 2014 r. poz. 1145).

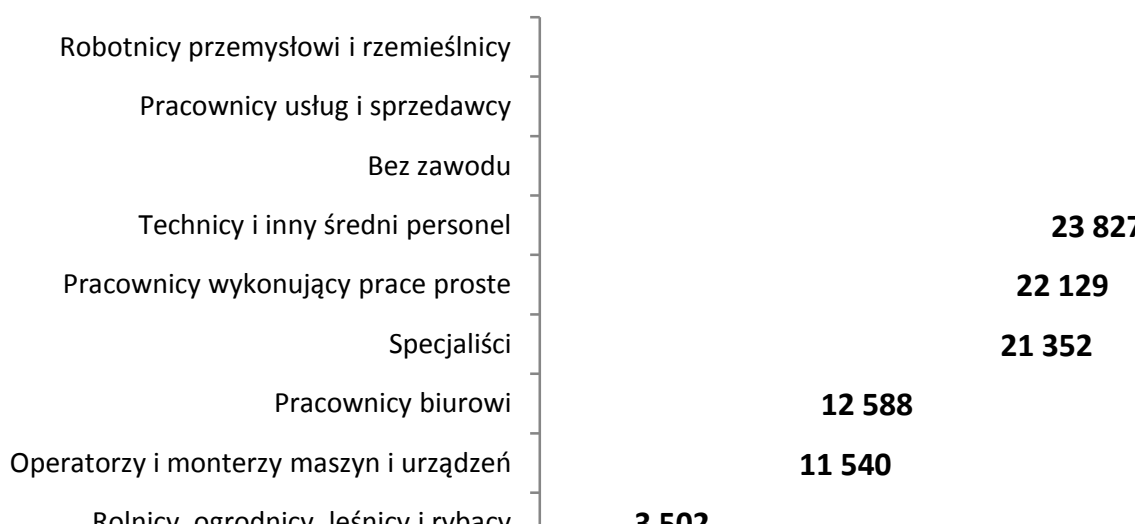
<sup>22</sup> M. Gruza, T. Hordyjewicz, *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy*, MRPIPS, Warszawa 2014.

Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest pojęciem węższym od zawodu. Specjalność jest wynikiem podziału i specjalizacji pracy w ramach zawodu. Przyjmuje się, że specjalność obejmuje podstawową wiedzę i umiejętności wymagane do wykonywania zadań w ramach danego zawodu oraz dodatkowe umiejętności, wynikające ze specjalizowania się w danej dziedzinie.

Spośród **216 527** bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2015 r.:

- zawód posiadało 180 389 osób bezrobotnych,
- bez zawodu pozostawało 36 138 osób bezrobotnych, co stanowiło 16,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

▼ **Wykres 14. Osoby bezrobotne według wielkich grup zawodów – grudzień 2015 r. w woj. mazowieckim.**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

W grudniu 2015 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 44 208 osób, tj. 20,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Drugą pod względem liczebności była grupa pracownicy usług i sprzedawcy – 37 983 bezrobotnych, tj. 17,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Kolejna grupa to bezrobotni bez zawodu – 36 138, tj. 16,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniej liczna grupa bezrobotnych to siły zbrojne - 137 bezrobotnych, tj. 0,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

▼ **Tabela 7. Bezrobotni według wielkich grup zawodów.**

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

| grupa zawodowa                                                     | stan na koniec grudnia 2014 r. | stan na koniec grudnia 2015 r. | wzrost /spadek do grudnia 2014 | wzrost /spadek w % do grudnia 2014 |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|
| Ogółem województwo, w tym:                                         | 249 777                        | <b>216 527</b>                 | -33 250                        | <b>-13,3</b>                       |
| 1. Siły zbrojne                                                    | 141                            | <b>137</b>                     | -4                             | -2,8                               |
| 2. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy | 3 050                          | <b>3 123</b>                   | 73                             | 2,4                                |
| 3. Specjaliści                                                     | 24 242                         | <b>21 352</b>                  | -2 890                         | -11,9                              |

|                                             |        |        |         |       |
|---------------------------------------------|--------|--------|---------|-------|
| 4. Technicy i inny średni personel          | 27 514 | 23 827 | -3 687  | -13,4 |
| 5. Pracownicy biurowi                       | 13 468 | 12 588 | -880    | -6,5  |
| 6. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy | 40 557 | 37 983 | -2 574  | -6,3  |
| 7. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy     | 3 871  | 3 502  | -369    | -9,5  |
| 8. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy     | 50 275 | 44 208 | -6 067  | -12,1 |
| 9. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń  | 11 246 | 11 540 | 294     | 2,6   |
| 10. Pracownicy przy pracach prostych        | 23 082 | 22 129 | -953    | -4,1  |
| Bez zawodu                                  | 52 331 | 36 138 | -16 193 | -30,9 |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu do grudnia 2014 r. wzrost bezrobocia nastąpił w dwóch wielkich grupach: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – o 2,6% (o 294 osoby) i przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – o 2,4% (o 73 osoby), w pozostałych wielkich grupach zawodów odnotowano spadek bezrobocia. Największy procentowy spadek bezrobocia wystąpił wśród osób bezrobotnych bez zawodu – o 30,9% (o 16 193 osoby) oraz w grupie technicy i inny średni personel – o 13,4% (o 3 687 osób)

Według elementarnych grup zawodów, spośród 180 389 bezrobotnych posiadających zawód zarejestrowanych w urzędach pracy w grudniu 2015 r., najliczniejszą grupę stanowili sprzedawcy sklepowi (ekspedienty - 5223<sup>23</sup>) – 18 461 osób, tj. 8,5% ogółu bezrobotnych posiadających zawód.

#### **Pozostałe elementarne grupy zawodowe najliczniej reprezentowali:**

- (4110) pracownicy obsługi biurowej 5 002 osoby (rok wcześniej 5 486 osób);
- (9313) robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym 4 714 osób (rok wcześniej 4 795 osób);
- (5153) gospodarze budynków 4 476 osób (rok wcześniej 4 631 osób);
- (7222) ślusarze i pokrewni 4 314 osób (rok wcześniej 4 886 osób);
- (7231) mechanicy pojazdów samochodowych 4 168 osób (rok wcześniej 4 595 osób);
- (5120) kucharze 3 984 osoby (rok wcześniej 4 415 osób);
- (9329) robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani 3 918 osób (rok wcześniej 4 125 osób);
- (9112) pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne 3 844 osoby (rok wcześniej 4 136 osób);
- (7112) murarze i pokrewni 3 432 osoby (rok wcześniej 3 301 osób);
- (3314) średni personel do spraw statystyki dziedzin pokrewnych 3 263 osoby (rok wcześniej 4 065 osób);
- (3115) technicy mechanicy 3 016 osób (rok wcześniej 3 816 osób);
- (4321) magazynierzy i pokrewni 2 934 osoby (rok wcześniej 3 053 osoby);
- (7512) piekarze, cukiernicy i pokrewni 2 658 osób (rok wcześniej 2 840 osób);
- (7531) krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni 2 645 osób (rok wcześniej 2 986 osób);
- (5141) fryzjerzy 2 529 osób (rok wcześniej 2 731 osób);
- (7223) ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni 2 122 osoby (rok wcześniej 2 448 osób);

<sup>23</sup> Symbole elementarnej grupy zawodowej według Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (DZ.U. z 2014 r. poz. 1145).

|                                                       |                                         |
|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| – (7522) stolarze meblowi i pokrewni                  | 2 108 osoby (rok wcześniej 2 387 osób); |
| – (7126) hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych | 2 106 osób (rok wcześniej 2 390 osób);  |
| – (2631) ekonomiści                                   | 2 101 osób (rok wcześniej 2 442 osoby); |
| – (7533) szwaczki, hafciarki i pokrewni               | 2 031 osób (rok wcześniej 2 297 osób);  |
| – (2422) specjaliści do spraw administracji rozwoju   | 1 989 osób (rok wcześniej 2 723 osoby); |
| – (5413) pracownicy ochrony osób i mienia             | 1 891 osób (rok wcześniej 2 157 osób);  |
| – (9613) zmiatacze i pokrewni                         | 1 881 osób (rok wcześniej 2 049 osób);  |
| – (7412) elektromechanicy i elektromonterzy           | 1 837 osób (rok wcześniej 2 153 osoby). |

**Na koniec 2015 r. najwięcej osób bezrobotnych posiadało następujące zawody (sześciocyfrowe kody zawodów) i specjalności:**

|                                                |                                          |
|------------------------------------------------|------------------------------------------|
| – sprzedawca                                   | 16 841 osób (rok wcześniej 17 907 osób); |
| – pomocniczy robotnik budowlany                | 4 714 osób (rok wcześniej 4 795 osób);   |
| – robotnik gospodarczy                         | 4 348 osób (rok wcześniej 4 488 osób);   |
| – ślusarz                                      | 4 098 osób (rok wcześniej 4 664 osoby);  |
| – kucharz                                      | 3 929 osób (rok wcześniej 2 676 osób);   |
| – technik prac biurowych                       | 3 143 osoby (rok wcześniej 3 747 osób);  |
| – technik ekonomista                           | 2 991 osób (rok wcześniej 3 732 osoby);  |
| – murarz                                       | 2 900 osób (rok wcześniej 3 237 osób);   |
| – pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym | 2 831 osób (rok wcześniej 3 057 osób);   |
| – magazynier                                   | 2 660 osób (rok wcześniej 2 779 osób);   |
| – sprzątaczką biurową                          | 2 628 osób (rok wcześniej 2 869 osób);   |
| – krawiec                                      | 2 514 osób (rok wcześniej 2 843 osoby);  |
| – technik mechanik                             | 2 314 osób (rok wcześniej 2 839 osób);   |
| – fryzjer                                      | 2 173 osoby (rok wcześniej 2 316 osób);  |
| – ekonomista <sup>24</sup>                     | 2 093 osoby (rok wcześniej 2 438 osób);  |
| – mechanik pojazdów samochodowych              | 2 087 osób (rok wcześniej 2 241 osób);   |
| – szwaczka ręczna                              | 1 946 osób (rok wcześniej 2 227 osób);   |
| – robotnik placowy                             | 1 850 osób (rok wcześniej 2 026 osób);   |
| – pozostali pracownicy obsługi biurowej        | 1 786 osób (rok wcześniej 1 641 osób);   |
| – kierowca samochodów ciężarowego              | 1 507 osób (rok wcześniej 1 690 osób);   |
| – mechanik samochodów osobowych                | 1 504 osoby (rok wcześniej 1 726 osób);  |
| – pakowacz ręczny                              | 1 479 osób (rok wcześniej 1 540 osób).   |

**6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności<sup>25</sup>**

Na koniec grudnia 2015 r. spośród 177 853 bezrobotnych poprzednio pracujących – 78 627 osób (44,2% bezrobotnych poprzednio pracujących) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności według wielkich grup zawodowych, najwięcej osób pozostających bez pracy ponad rok występowało w następujących grupach zawodowych:

<sup>24</sup> Wykształcenie wyższe

<sup>25</sup> Tabełaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według grup zawodów oraz zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 57-59 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.



- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 19 306 osób, tj. 24,6% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 15 936 osób, tj. 20,3% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,
- pracownicy wykonujący prace proste – 10 647 osób, tj. 13,5% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

▼ **Wykres 15. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodów – grudzień 2015 r. w woj. mazowieckim.**

|                                          |        |
|------------------------------------------|--------|
| Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy     |        |
| Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy | 15 936 |
| Pracownicy przy pracach prostych         | 10 647 |
| Technicy i średni personel               | 9 103  |
| Specjaliści                              | 6 768  |
| Pracownicy biurowi                       | 5 172  |
| Operatorzy i monterzy maszyn             | 5 115  |
| Bez zawodu                               | 3 780  |
| Rolnicy, ogrodnicy leśnicy i rybacy      | 1 523  |
| Przedstawiciele władz publicznych        | 1 226  |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPIPS-01.

Najwyższy udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zaobserwowano w grupach zawodowych tj.: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 50,5% bezrobotnych poprzednio pracujących oraz pracownicy wykonujący prace proste – 48,7% bezrobotnych poprzednio pracujących.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, kobiety stanowiły 49,3% (38 796 osób) i najczęściej należały do poniższych grup zawodowych:

- pracownicy usług i sprzedawcy, gdzie stanowiły 73,5% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy;
- pracownicy biurowi, gdzie stanowiły 70,3% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych oraz grupy;
- specjaliści, gdzie stanowiły 65,2% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych.

▼ **Tabela 8. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących według wielkich grup zawodów.**

| grupa zawodowa                    | Bezrobotni poprzednio pracujący na koniec grudnia 2015 r. |                                                 |             |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------|
|                                   | ogółem                                                    | w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy |             |
|                                   | w liczbach bezwzględnych                                  |                                                 | w %         |
| <b>Ogółem województwo, w tym:</b> | <b>177 853</b>                                            | <b>78 627</b>                                   | <b>44,2</b> |
| 0. Siły zbrojne                   | 111                                                       | 51                                              | 45,9        |

|   |                                                                 |        |        |      |
|---|-----------------------------------------------------------------|--------|--------|------|
| 1 | Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy | 3 113  | 1 226  | 39,4 |
| 2 | Specjaliści                                                     | 17 729 | 6 768  | 38,2 |
| 3 | Technicy i inny średni personel                                 | 20 423 | 9 103  | 44,6 |
| 4 | Pracownicy biurowi                                              | 12 244 | 5 172  | 42,2 |
| 5 | Pracownicy usług i sprzedawcy                                   | 35 943 | 15 936 | 44,3 |
| 6 | Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy                            | 3 015  | 1 523  | 50,5 |
| 7 | Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy                            | 41 350 | 19 306 | 46,7 |
| 8 | Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń                         | 11 238 | 5 115  | 45,5 |
| 9 | Pracownicy wykonujący prace proste                              | 21 853 | 10 647 | 48,7 |
|   | Bez zawodu                                                      | 10 834 | 3 780  | 34,9 |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPIPS-01.

Najwyższy udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zaobserwowano (według kodów sześciocyfrowych) w poniższych zawodach:

- sprzedawca 7 547 osób (rok wcześniej 8 390 osób),
- pomocniczy robotnik budowlany 2 286 osób (rok wcześniej 2 414 osób),
- robotnik gospodarczy 2 114 osób (rok wcześniej 2 264 osoby),
- ślusarz 1 903 osoby (rok wcześniej 2 257 osób),
- technik prac biurowych 1 659 osób (rok wcześniej 1 968 osób),
- murarz 1 491 osób (rok wcześniej 1 715 osób),
- pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym 1 398 osób (rok wcześniej 1 573 osoby),
- sprzętaczka biurowa 1 354 osoby (rok wcześniej 1 511 osób),
- technik ekonomista 1 278 osób (rok wcześniej 1 568 osób),
- kucharz 1 245 osób (rok wcześniej 1 072 osoby),
- krawiec 1 148 osób (rok wcześniej 1 335 osób),
- robotnik placowy 1 044 osoby (rok wcześniej 1 239 osób),
- szwaczka ręczna 1 022 osoby (rok wcześniej 1 136 osób),
- magazynier 1 008 osób (rok wcześniej 1 151 osób),
- technik mechanik 885 osób (rok wcześniej 1 156 osób),
- fryzjer 810 osób (rok wcześniej 831 osób),
- ekonomista 778 osób (rok wcześniej 927 osób),
- pakowacz ręczny 656 osób (rok wcześniej 676 osób).

Ponadto z grupy bezrobotnych poprzednio pracujących bez zawodu – 3 780 osób poszukiwało pracy ponad 12 miesięcy (w poprzednim roku 8.301 osób).

## 7. Bezrobotni wg sekcji działalności gospodarczej (PKD)<sup>26</sup>

Na koniec 2015 r. osoby bezrobotne poprzednio pracujące stanowiły 82,1% (177 853 osoby) ogółu bezrobotnych. Spośród bezrobotnych poprzednio pracujących osoby bezrobotne najczęściej rejestrowane były w sekcjach tj.:

- działalność niezidentyfikowana – 48 682 osoby, tj. 27,4% bezrobotnych poprzednio pracujących;
- przetwórstwo przemysłowe – 25 958 bezrobotnych tj. 14,6% populacji bezrobotnych poprzednio pracujących;

<sup>26</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 60 na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPIPS-01.

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 25 821 osób, tj. 14,5% bezrobotnych poprzednio pracujących oraz pracujący;
- budownictwo – 15 251 osób, tj. 8,6% bezrobotnych poprzednio pracujących.

▼ Wykres 16. Bezrobotni według sekcji PKD – grudzień 2015 r.

|                                                    |       |        |        |
|----------------------------------------------------|-------|--------|--------|
| Działalność niezidentyfikowana                     |       |        |        |
| Przetwórstwo przemysłowe                           |       |        | 25 958 |
| Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów...   |       |        | 25 821 |
| Budownictwo                                        |       | 15 251 |        |
| Pozostała działalność usługowa                     |       | 11 430 |        |
| Administracja publiczna i ochrona narodowa;...     |       | 9 130  |        |
| Działalność w zakresie usług administrowania i...  |       | 8 572  |        |
| Transport i gospodarka magazynowa                  | 4 964 |        |        |
| Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna    | 4 219 |        |        |
| Edukacja                                           | 3 943 |        |        |
| Działalność związana...                            | 3 803 |        |        |
| Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo         | 3 506 |        |        |
| Opieka zdrowotna i pomoc społeczna                 | 3 425 |        |        |
| Działalność finansowa i ubezpieczeniowa            | 2 649 |        |        |
| Informacja i komunikacja                           | 1 567 |        |        |
| Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i...         | 1 544 |        |        |
| Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości | 1 232 |        |        |
| Działalność związana z kulturą, rozrywką...        | 1 063 |        |        |
| Wytwarzanie i zaopatrywanie...                     | 506   |        |        |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01.

W stosunku do 2014 r. spadek bezrobotnych poprzednio pracujących ukształtował się na poziomie 11,9%, przy czym największy procentowy spadek wystąpił w następujących sekcjach:

- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby – spadek o ↓ 15,9% (o 72 osoby),
- transport i gospodarka magazynowa, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o ↓ 15,2% (o 891 osób),
- budownictwo - spadek o ↓ 14,2% (o 2 528 osób),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - spadek o ↓ 13,3% (o 647 osób),
- pozostała działalność usługowa – spadek o ↓ 12,8% (o 1 684 osoby),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa - spadek o ↓ 12,6% (o 381 osób),
- przetwórstwo przemysłowe - spadek o ↓ 12,5% (o 3 713 osób),
- administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - spadek o ↓ 12,2% (o 1 269 osób),
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - spadek o ↓ 12,1% (o 3 566 osób).

Wzrost liczby bezrobotnych nastąpił w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 4,8% (o 23 osoby). Z ogólnej liczby bezrobotnych poprzednio pracujących, większość (110 304 osoby, tj. 62,0%) pochodziła z sektora prywatnego.

▼ Tabela 9. Wzrost/spadek bezrobotnych według sekcji PKD.

|     |                                                                                                                              | Stan na<br>koniec<br>grudnia<br>2014 r. | Stan na<br>koniec<br>grudnia<br>2015 r. | wzrost/spadek<br>(liczba osób) | wzrost/spadek<br>w % |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------|----------------------|
| 1.  | Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo                                                                                   | 4 705                                   | 3 506                                   | -1 199                         | -25,5                |
| 2.  | Górnictwo i wydobywanie                                                                                                      | 215                                     | 191                                     | -24                            | -11,2                |
| 3.  | Przetwórstwo przemysłowe                                                                                                     | 29 671                                  | 25 958                                  | -3 713                         | -12,5                |
| 4.  | Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych      | 483                                     | 506                                     | 23                             | 4,8                  |
| 5.  | Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją                                    | 1 628                                   | 1 544                                   | -84                            | -5,2                 |
| 6.  | Budownictwo                                                                                                                  | 17 779                                  | 15 251                                  | -2 528                         | -14,2                |
| 7.  | Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle                                             | 29 387                                  | 25 821                                  | -3 566                         | -12,1                |
| 8.  | Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi                                                           | 4 143                                   | 3 803                                   | -340                           | -8,2                 |
| 9.  | Transport i gospodarka magazynowa                                                                                            | 5 855                                   | 4 964                                   | -891                           | -15,2                |
| 10. | Informacja i komunikacja                                                                                                     | 1 716                                   | 1 567                                   | -149                           | -8,7                 |
| 11. | Działalność finansowa i ubezpieczeniowa                                                                                      | 3 030                                   | 2 649                                   | -381                           | -12,6                |
| 12. | Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości                                                                           | 1 377                                   | 1 232                                   | -145                           | -10,5                |
| 13. | Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna                                                                              | 4 866                                   | 4 219                                   | -647                           | -13,3                |
| 14. | Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca                                                       | 8 856                                   | 8 572                                   | -284                           | -3,2                 |
| 15. | Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne                                             | 10 399                                  | 9 130                                   | -1 269                         | -12,2                |
| 16. | Edukacja                                                                                                                     | 4 252                                   | 3 943                                   | -309                           | -7,3                 |
| 17. | Opieka zdrowotna i pomoc społeczna                                                                                           | 3 745                                   | 3 425                                   | -320                           | -8,5                 |
| 18. | Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją                                                                         | 1 167                                   | 1 063                                   | -104                           | -8,9                 |
| 19. | Pozostała działalność usługowa                                                                                               | 13 114                                  | 11 430                                  | -1 684                         | -12,8                |
| 20. | Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby | 452                                     | 380                                     | -72                            | -15,9                |
| 21. | Organizacje i zespoły eksterytorialne                                                                                        | 18                                      | 17                                      | -1                             | -5,6                 |
| 22. | Działalność niezidentyfikowana                                                                                               | 54 926                                  | 48 682                                  | -6 244                         | -11,4                |
| 23. | Razem poprzednio pracujący                                                                                                   | <b>201 784</b>                          | <b>177 853</b>                          | <b>-23 931</b>                 | <b>-11,9</b>         |
| 24. | Dotychczas nie pracujący                                                                                                     | 47 993                                  | 38 674                                  | -9 319                         | -19,4                |
| 25. | <b>Ogółem bezrobotni</b>                                                                                                     | <b>249 777</b>                          | <b>216 527</b>                          | <b>-33 250</b>                 | <b>-13,3</b>         |

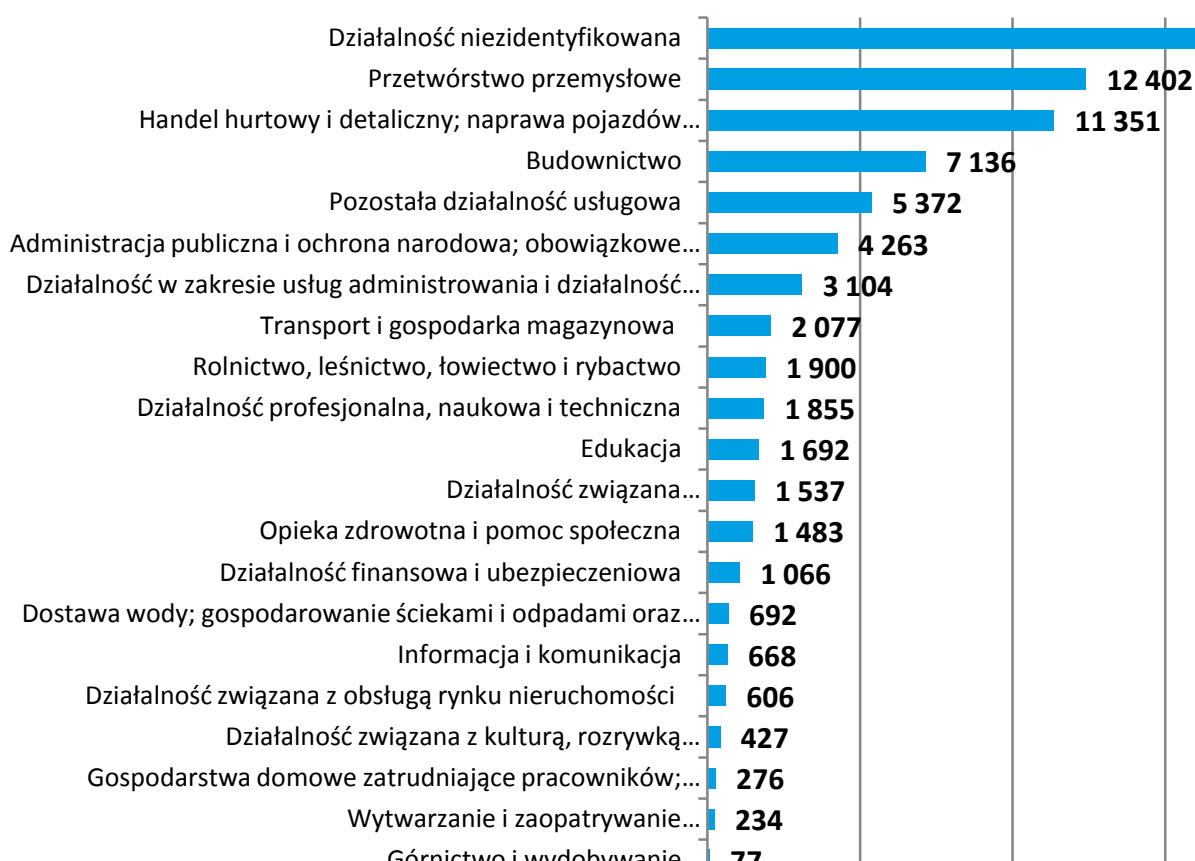
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 2 do MPIPS-01.

### 7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej<sup>27</sup>

Na koniec grudnia 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowane były 78 627 osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, o 13 838 osób (o 15,0%) mniej niż na koniec grudnia 2014 r. Spadek bezrobocia wystąpił we wszystkich sekcjach. Największy procentowy spadek liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy nastąpił w sekcjach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 32,6% (o 921 osób), górnictwo i wydobywanie – o 18,1% (o 17 osób) oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby – 17,4% (o 58 osób).

Najliczniejszą grupę bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły osoby z sekcji działalność niezidentyfikowana – 20 403 osoby (25,9% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy), przetwórstwo przemysłowe – 12 402 osoby (15,8% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy) oraz handel i naprawy pochodziło 11 351 osób (14,4% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy).

#### ▼ Wykres 17. Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według PKD – grudzień 2015 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01.

<sup>27</sup> Tabelaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej przedstawiono w Załączniku Nr 60 na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01.

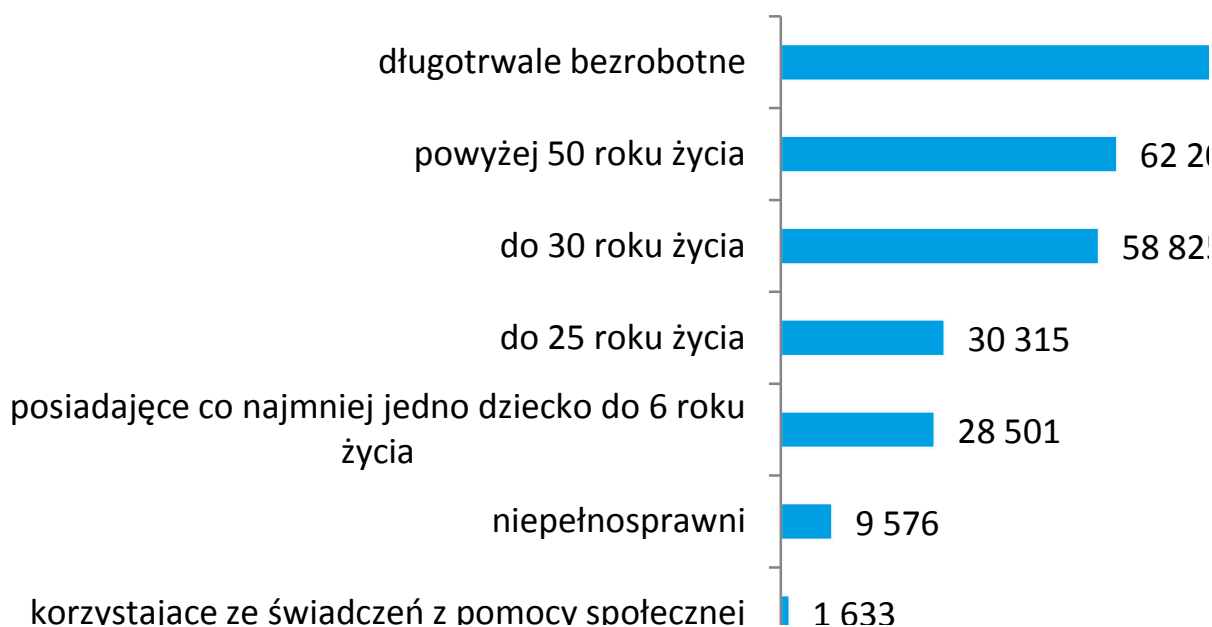
## 8. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy<sup>28</sup>

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami) określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”<sup>29</sup>, w stosunku, do których miejski i Powiatowy Urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Na koniec grudnia 2015 r. osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły 86,3% ogółu bezrobotnych (186.834 osoby) w tym zarejestrowane jako:

|                                                                          |                                          |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| – długotrwale bezrobotne <sup>30</sup>                                   | 58,8% ogółu bezrobotnych (127 214 osób), |
| – powyżej 50 roku życia                                                  | 28,7% ogółu bezrobotnych (62 200 osób),  |
| – do 30 roku życia                                                       | 27,2% ogółu bezrobotnych (58 825 osób),  |
| – do 25 roku życia                                                       | 14,0% ogółu bezrobotnych (30 315 osób),  |
| – posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia                  | 13,2% ogółu bezrobotnych (28 501 osób),  |
| – niepełnosprawne                                                        | 4,4% ogółu bezrobotnych (9 576 osób),    |
| – korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej                          | 0,8% ogółu bezrobotnych (1 633 osoby),   |
| – posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia | 0,1% ogółu bezrobotnych (220 osób).      |

▼ Wykres 18. Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy - grudzień 2015 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

<sup>28</sup> Szczegółowe informacje o bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy dostępne są na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie [www.wup.mazowsze.pl](http://www.wup.mazowsze.pl).

<sup>29</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawiono w Załączniku Nr 61-68 B na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

<sup>30</sup> Zgodnie z obowiązującą ustawą długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).

## 9. Usługi rynku pracy<sup>31</sup>

Podstawowymi usługami rynku pracy są: pośrednictwo pracy, usługi EURES, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz organizacja szkoleń.

### 9.1. Pośrednictwo pracy

W 2015 r. pośrednicy mazowieckich urzędów pracy pozyskali do współpracy 15 643 zakłady pracy (o 2 445 zakładów, tj. o 18,5% więcej niż w 2014 roku), odbyli 23 299 wizyt u pracodawców (o 6 522 wizyty, tj. o 38,9% więcej niż w roku poprzednim), w wyniku których pozyskali 27 465 miejsc pracy niesubsydiowanej (o 130 miejsc pracy, tj. o 0,5% więcej niż w poprzednim roku).

Zakłady pracy pozyskane przez pośredników do współpracy stanowiły 2,0% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie mazowieckim zarejestrowanych w grudniu 2015 r. w systemie REGON (w poprzednim roku 1,8%).

W 2015 r. w województwie mazowieckim pozyskano ogółem 158 325 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 27 430 ofert, tj. o 21,0 % więcej niż w poprzednim roku), w tym:

- 113 481 wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej - o 22 291 ofert, tj. o 24,4% więcej niż pozyskano w 2014 r.;
- 44 844 wolnych miejsc pracy subsydiowanej - o 5 139 ofert, tj. o 12,9% więcej niż w poprzednim roku;
- 139 336 wolnych miejsc pracy z sektora prywatnego - o 28 544 oferty, tj. o 25,8% więcej niż w 2014 roku;
- 6 396 wolnych miejsc pracy dla niepełnosprawnych – o 837 ofert, tj. o 11,6% mniej niż pozyskano w poprzednim roku.

▼ Tabela 10. Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

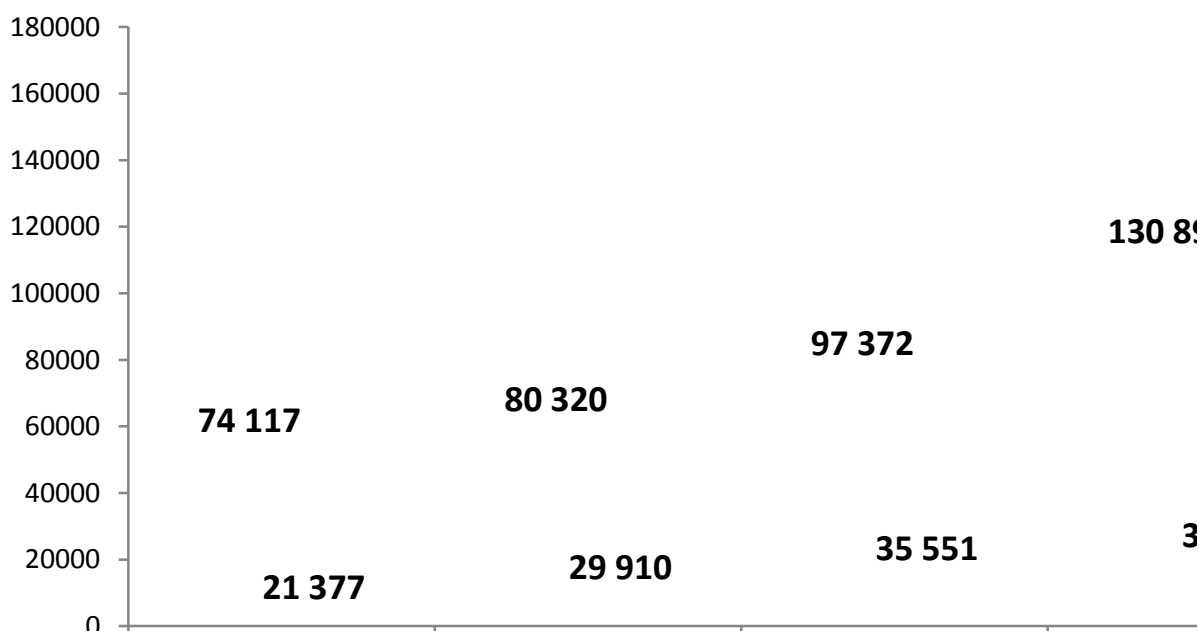
|                                                | 2014 r. | udział w % | 2015 r. | udział w% |
|------------------------------------------------|---------|------------|---------|-----------|
| wolne miejsca pracy ogółem                     | 130 895 | 100,0      | 158 325 | 100,0     |
| w tym:                                         |         |            |         |           |
| wolne miejsca pracy z sektora publicznego      | 20 098  | 15,4       | 18 989  | 12,0      |
| wolne miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych | 7 233   | 5,5        | 6 396   | 4,0       |
| wolne miejsca pracy subsydiowanej              | 39 705  | 30,3       | 44 844  | 28,3      |
| wolne miejsca pracy niesubsydiowanej           | 91 190  | 69,7       | 113 481 | 71,7      |
| wolne miejsca pracy sezonowej                  | 23 079  | 17,6       | 29 722  | 18,8      |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01.

W 2015 r. większość, tj. 88,0% zgłaszanych wolnych miejsc pracy pochodziła z zakładów należących do sektora prywatnego.

<sup>31</sup> Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 poz. 149 Rozdział 10 art. 35-43).

▼ Wykres 19. Pozyskane wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej lata 2011 – 2015 w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Najwyższą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały miasta: Warszawa – 58 316 miejsc (36,8% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), Siedlce – 3 944 miejsca (2,5%), Radom – 3 864 miejsca (2,4%) i Płock – 3 373 miejsca (2,1%) oraz powiaty: piaseczyński – 8 604 miejsca (5,4%), pruszkowski – 6 027 miejsc (3,8%), płocki – 4 671 miejsc (3,0%), otwocki – 4 454 miejsca (2,8%) oraz wołomiński – 3 913 miejsc (2,5%).

Najmniej wolnych miejsc prac było w powiatach: zwoleniskim – 683 miejsca (0,4% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), ostrołęckim – 872 miejsca (0,55%), grodziskim – 924 miejsca (0,58%) i białobrzeskim – 981 miejsc (0,62%).

W odniesieniu do 2014 roku największy wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wystąpił w m.st. Warszawa – 12 365 miejsc, tj. o 26,9% więcej oraz w powiatach: piaseczyńskim – 3 451 miejsc, tj. o 67,0% więcej, otwockim – 1 449 miejsc, tj. o 48,2% więcej, wołomińskim – 1 203 miejsca, tj. o 44,4% więcej i żyrardowskim – 1 158 miejsc, tj. 53,0% więcej.

Spadek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zaobserwowano w mieście Płock – 1 384 miejsca, tj. o 29,1% mniej oraz w powiatach: płońskim – 385 miejsc, tj. o 13,7% mniej, zwoleniskim – 166 miejsc, tj. o 19,6% mniej, wyszkowski – 73 miejsca, tj. o 3,3% mniej i białobrzęski – 59 miejsc, tj. o 5,7% mniej.

W 2015 r. na Mazowszu zarejestrowało się 275 822 bezrobotnych), pozyskano 158 325 wolnych miejsc pracy. Za pośrednictwem urzędów pracy województwa mazowieckiego w 2015 r. zatrudnienie uzyskało 104 233 bezrobotnych – o 11 526 osób tj. o 12,4% więcej niż przed rokiem, co stanowi 68,4% do ogółu podjęć pracy w województwie (w poprzednim roku 63,1%).

Efektywność wykorzystania pozyskanych miejsc pracy w 2015 r. wyniosła – 65,8% (za poprzedni rok – 70,8%).



## **9.2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności pracodawcy<sup>32</sup>**

Statystyka rynku pracy sporządzana w cyklach półrocznych obejmuje informacje o wolnych miejscach pracy według sekcji działalności gospodarczej, jak również według zawodów i specjalności.

Według danych wykazanych w Załączniku nr 2 *Bezrobotni według rodzaju działalności gospodarczej ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy*, a także w Załączniku nr 3 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności* w 2015 r. do mazowieckich urzędów pracy wpłynęło 157 716 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej - o 27 089 miejsc (o 20,7%) więcej niż w poprzednim roku. Największy wzrost liczby wolnych miejsc pracy w odniesieniu do 2014 r. wystąpił w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – o 6 120 miejsc (o 26,4% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 r.), budownictwo – o 5 743 miejsca (o 65,2% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 r.), w sekcji przetwórstwo przemysłowe – o 3 247 miejsc (o 23,5% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 r.) oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – o 3 161 miejsc (o 11,4% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 r.).

W odniesieniu do poprzedniego roku spadek liczby wolnych miejsc pracy zaobserwowano w 6 sekcjach. Największy procentowy spadek wolnych miejsc pracy dotyczył sekcji: organizacje i zespoły eksterytorialne – o 51,6% (o 16 miejsc) oraz górnictwo i wydobywanie – o 43,8% (o 116 miejsc).

W 2015 r. najwięcej wolnych miejsc pracy zgłosiły zakłady zajmujące się działalnością w zakresie usług administrowania i działalnością wspierającą - 30 933 miejsca (19,6% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 r.), handlem hurtowym i detalicznym; naprawami pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 29 284 miejsca (18,6% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 r.), następnie zakłady zaliczone do sekcji przetwórstwo przemysłowe – 17 072 miejsca (10,8% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 r.).

## **9.3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności<sup>33</sup>**

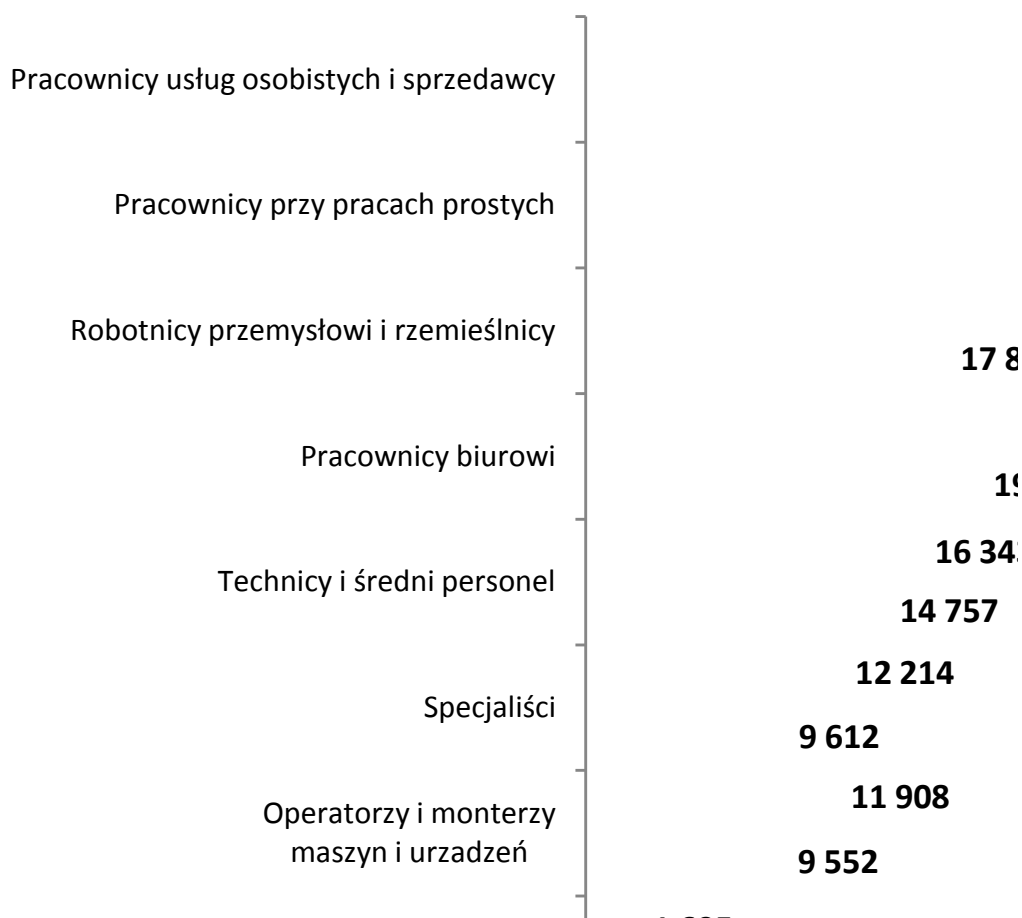
Spośród 157 716 wolnych miejsc pracy zgłoszonych do mazowieckich urzędów pracy w 2015 r. najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla grup zawodowych tj.: pracownicy usług i sprzedawcy – 38 658 miejsc (24,5% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2015 roku), pracownicy wykonujący prace proste – 29 540 miejsc (18,7%), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 24 404 miejsca (15,5%) oraz pracownicy biurowi – 21 779 miejsc (13,8%).

---

<sup>32</sup> Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 74 na podstawie Załącznika nr 2 oraz nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

<sup>33</sup> Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności przedstawiono w Załączniku Nr 75, na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Wykres 20. Napływ wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów lata 2014 - 2015 w woj. mazowieckim.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPIPS-01.

W odniesieniu do poprzedniego roku największy wzrost liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy dotyczył następujących grup zawodów:

- |                                           |                                   |
|-------------------------------------------|-----------------------------------|
| – pracownicy wykonujący prace proste      | wzrost o 8 354 miejsca (o 39,4%), |
| – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy    | wzrost o 6 559 miejsc (o 36,8%),  |
| – pracownicy usług i sprzedawcy           | wzrost o 4 133 miejsca (o 12,0%), |
| – specjaliści                             | wzrost o 2 602 miejsca (o 27,1%), |
| – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń | wzrost o 2 356 miejsc (o 24,7%),  |
| – pracownicy biurowi                      | wzrost o 2 246 miejsc (o 11,45%). |

Spadek o 186 miejsc (o 13,7%) wolnych miejsc pracy wystąpił w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, a dla osób nie posiadających zawodu w 2015 r. nie wpłynęła ani jedna oferta pracy.

Według zawodów i specjalności określonych sześciocyfrowym kodem zawodu, najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej skierowanych było do bezrobotnych oraz poszukujących pracy w zawodach tj.:

- |                           |                                             |
|---------------------------|---------------------------------------------|
| – robotnik gospodarczy    | 7 940 miejsc (rok wcześniej 7 227 miejsc),  |
| – sprzedawca              | 7 689 miejsc (rok wcześniej 5 834 miejsca), |
| – magazynier              | 5 802 miejsca (rok wcześniej 4 275 miejsc), |
| – przedstawiciel handlowy | 5 297 miejsc (rok wcześniej 5 835 miejsc),  |

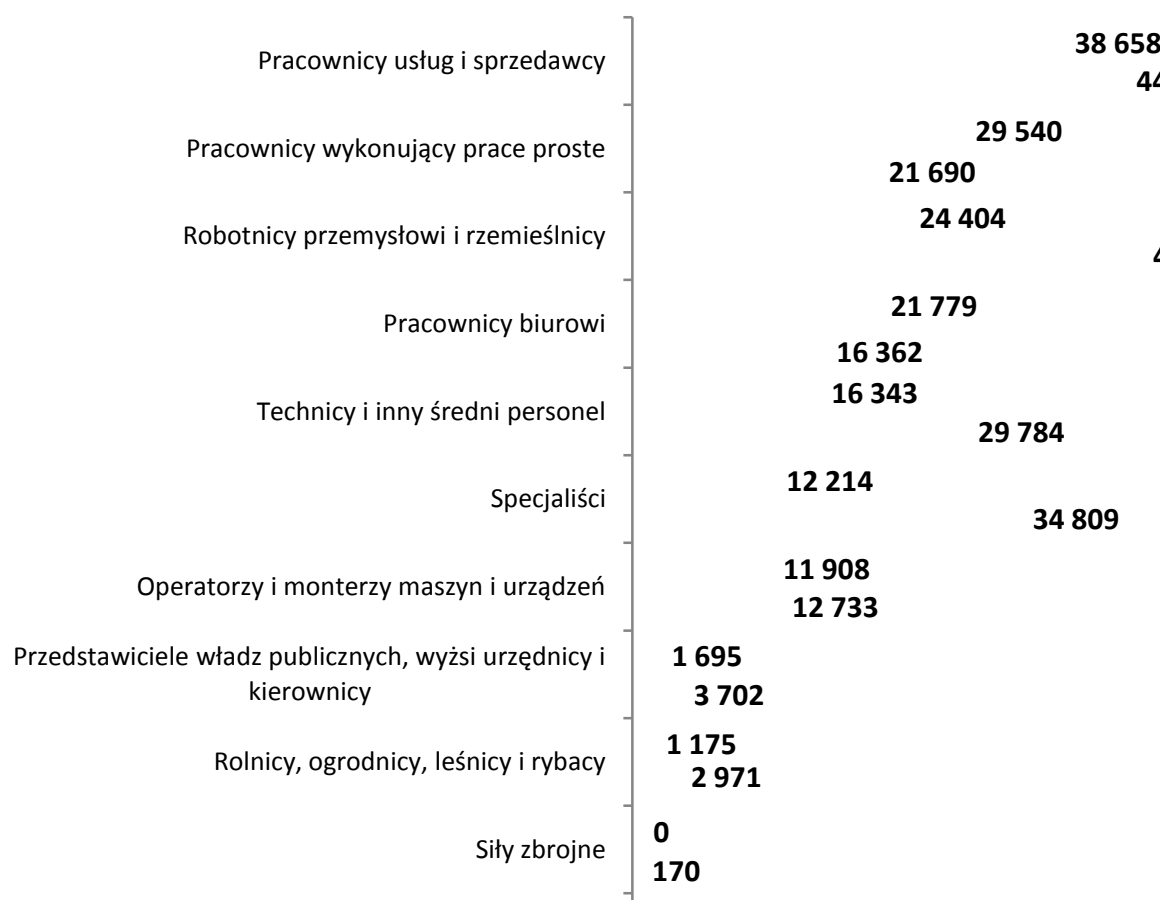
|                                                                                 |                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| – pakowacz ręczny                                                               | 4 046 miejsc (rok wcześniej 2 414 miejsc),   |
| – pozostali pracownicy obsługi biurowej                                         | 3 567 miejsc (rok wcześniej 3 695 miejsc),   |
| – technik prac biurowych                                                        | 3 513 miejsc (rok wcześniej 3 953 miejsc),   |
| – pozostali pracownicy wykonujące prace proste, gdzie indziej niesklasyfikowani | 3 328 miejsc (rok wcześniej 1 680 miejsc),   |
| – sprzątaczką biurową                                                           | 2 897 miejsc (rok wcześniej 3 094 miejsc),   |
| – doradca klienta                                                               | 2 781 miejsc (rok wcześniej 1 928 miejsc),   |
| – kucharz                                                                       | 2 311 miejsc (rok wcześniej 1 432 miejsc),   |
| – pomocniczy robotnik budowlany                                                 | 2 243 miejsca (rok wcześniej 1 612 miejsc),  |
| – pomoc kuchenna                                                                | 2 224 miejsca (rok wcześniej 1 927 miejsc),  |
| – kasjer handlowy                                                               | 2 156 miejsc (rok wcześniej 1 319 miejsc),   |
| – pozostali kucharze                                                            | 2 027 miejsc (rok wcześniej 2 116 miejsc),   |
| – pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym                                  | 2 012 miejsc (rok wcześniej 716 miejsc),     |
| – pracownik ochrony fizycznej                                                   | 1 814 miejsc (rok wcześniej 1 199 miejsc),   |
| – telemarketer                                                                  | 1 648 miejsc (rok wcześniej 2 161 miejsc),   |
| – kierowca samochodu ciężarowego                                                | 1 647 miejsc (rok wcześniej 1 475 miejsc),   |
| – murarz                                                                        | 1 594 miejsca (rok wcześniej 684 miejsca),   |
| – robotnik magazynowy                                                           | 1 494 miejsca (rok wcześniej 1 243 miejsca). |

#### **Relacje dotyczące napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych według wielkich grup zawodów**

W 2015 r. napływ wolnych miejsc pracy był większy niż napływ bezrobotnych w grupach: pracownicy wykonujący prace proste – pozyskano 29 540 wolnych miejsc pracy, a w mazowieckich urzędach pracy zarejestrowało się 21 690 bezrobotnych oraz w grupie pracownicy biurowi – pozyskano 21 779 wolnych miejsc pracy, a w urzędach pracy zarejestrowało się 16 362 bezrobotnych.

W pozostałych grupach zawodów napływ wolnych miejsc pracy był mniejszy od napływu osób bezrobotnych. Największe niedobory wolnych miejsc pracy dotyczył grup: specjaliści, dla których zgłoszono 12 214 miejsc pracy, a zarejestrowało się 34 809 osób, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy dla których zgłoszono 1 175 miejsc pracy, a zarejestrowało się 2 971 osób oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, gdzie zgłoszono 1 695 miejsc, a do rejestrów bezrobotnych napłynęło 3 702 osoby. Do grupy bez zawodu nie zgłoszono ani jednego wolnego miejsca pracy, a zarejestrowało się 63 495 osób. Nie było również ofert pracy dla grupy zawodowej siły zbrojne, a zarejestrowano 170 osób bezrobotnych.

▼ Wykres 21. Napływ wolnych miejsc pracy oraz bezrobotnych według wielkich grup zawodów w 2015 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Tabela 11. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według elementarnych grup zawodów.<sup>34</sup>

| symbol grupy zawodów | nazwa grupy zawodów                 | wolne miejsca pracy zgłoszone 2015 r. | napływ bezrobotnych w 2015r. |                | stan na koniec grudnia 2015r. |                |                                                     |
|----------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------|----------------|-------------------------------|----------------|-----------------------------------------------------|
|                      |                                     |                                       | bezrobotni ogółem            | w tym: kobiety | bezrobotni ogółem             | w tym: kobiety | oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów pracy |
|                      | <b>wolne miejsca pracy - ogółem</b> | <b>157 716</b>                        | <b>275 822</b>               | <b>129 864</b> | <b>216 527</b>                | <b>104 684</b> | <b>5 180</b>                                        |
| 5223                 | Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)   | 10 813                                | 20 878                       | 16 827         | 18 461                        | 15 366         | 258                                                 |
| 5153                 | Gospodarze budynków                 | 7 962                                 | 4 102                        | 1 360          | 4 476                         | 1 526          | 58                                                  |
| 4321                 | Magazynierzy i pokrewni             | 7 649                                 | 4 157                        | 631            | 2 934                         | 577            | 706                                                 |
| 4110                 | Pracownicy obsługi biurowej         | 7 487                                 | 6 107                        | 4 809          | 5 002                         | 4 090          | 52                                                  |
| 3322                 | Przedstawiciele handlowi            | 5 535                                 | 1 475                        | 498            | 1 135                         | 453            | 80                                                  |

<sup>34</sup> Szczegółowe informacje przedstawiono w Załączniku Nr 76.

| symbol grupy zawodów | nazwa grupy zawodów                                                           | wolne miejsca pracy zgłoszone 2015 r. | napływ bezrobotnych w 2015r. |                | stan na koniec grudnia 2015r. |                |                                                     |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------|----------------|-------------------------------|----------------|-----------------------------------------------------|
|                      |                                                                               |                                       | bezrobotni ogółem            | w tym: kobiety | bezrobotni ogółem             | w tym: kobiety | oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów pracy |
| 9112                 | Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne                              | 4 851                                 | 3 506                        | 2 927          | 3 844                         | 3 298          | 138                                                 |
| 5120                 | Kucharze                                                                      | 4 338                                 | 4 777                        | 2 814          | 3 984                         | 2 871          | 78                                                  |
| 9329                 | Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani | 4 075                                 | 3 887                        | 1 679          | 3 918                         | 1 869          | 43                                                  |
| 9321                 | Ręczni pakowacze i znakowacze                                                 | 4 054                                 | 1 834                        | 1 324          | 1 480                         | 1 125          | 30                                                  |
| 9629                 | Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani            | 3 858                                 | 1 700                        | 730            | 1 659                         | 707            | 60                                                  |
| 5249                 | Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani               | 3 189                                 | 1 547                        | 1 017          | 932                           | 659            | 118                                                 |
| 7112                 | Murarze i pokrewni                                                            | 2 795                                 | 3 017                        | 1              | 3 432                         | 2              | 143                                                 |
| 5413                 | Pracownicy ochrony osób i mienia                                              | 2 387                                 | 2 104                        | 261            | 1 891                         | 240            | 285                                                 |
| 9412                 | Pomoce kuchenne                                                               | 2 270                                 | 955                          | 756            | 859                           | 736            | 41                                                  |
| 9313                 | Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym                      | 2 243                                 | 4 212                        | 19             | 4 714                         | 28             | 37                                                  |
| 5230                 | Kasjerzy i sprzedawcy biletów                                                 | 2 231                                 | 1 389                        | 1 194          | 1 101                         | 991            | 37                                                  |
| 8332                 | Kierowcy samochodów ciężarowych                                               | 2 149                                 | 1 827                        | 5              | 1 543                         | 2              | 117                                                 |
| 5244                 | Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/ internetowej     | 1 929                                 | 479                          | 317            | 268                           | 197            | 47                                                  |

| symbol grupy zawodów | nazwa grupy zawodów                                                                     | wolne miejsca pracy zgłoszone 2015 r. | napływ bezrobotnych w 2015r. |                | stan na koniec grudnia 2015r. |                |                                                     |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------|----------------|-------------------------------|----------------|-----------------------------------------------------|
|                      |                                                                                         |                                       | bezrobotni ogółem            | w tym: kobiety | bezrobotni ogółem             | w tym: kobiety | oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów pracy |
| 2433                 | Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych) | 1 733                                 | 1 078                        | 684            | 693                           | 464            | 14                                                  |
| 9333                 | Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów                                            | 1 666                                 | 1 572                        | 346            | 1 360                         | 300            | 31                                                  |
| 8322                 | Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych                                             | 1 578                                 | 2 188                        | 88             | 1 831                         | 32             | 30                                                  |
| 7411                 | Elektrycy budowlani i pokrewni                                                          | 1 576                                 | 1 032                        | 19             | 793                           | 28             | 64                                                  |
| 7511                 | Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni                                       | 1 559                                 | 754                          | 174            | 744                           | 205            | 31                                                  |
| 7212                 | Spawacze i pokrewni                                                                     | 1 387                                 | 1 077                        | 67             | 932                           | 82             | 100                                                 |
| 2421                 | Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji                                          | 1 343                                 | 2 151                        | 1 238          | 1 151                         | 661            | 7                                                   |
| 7231                 | Mechanicy pojazdów samochodowych                                                        | 1 343                                 | 5 557                        | 11             | 4 168                         | 8              | 32                                                  |
| 7123                 | Tynkarze i pokrewni                                                                     | 1 335                                 | 252                          | 6              | 260                           | 9              | 84                                                  |
| 3412                 | Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej                        | 1 329                                 | 590                          | 528            | 485                           | 446            | 124                                                 |
| 3343                 | Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu                                   | 1 172                                 | 1 590                        | 1 290          | 1 315                         | 1 084          | 11                                                  |
| 4412                 | Listonosze i pokrewni                                                                   | 1 108                                 | 459                          | 113            | 346                           | 86             | 45                                                  |
| 7222                 | Ślusarze i pokrewni                                                                     | 1 078                                 | 4 278                        | 134            | 4 314                         | 162            | 18                                                  |
| 5141                 | Fryzjerzy                                                                               | 1 008                                 | 3 310                        | 3 154          | 2 529                         | 2 442          | 25                                                  |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do MPiPS-01.

Z relacji napływu ofert pracy oraz napływu osób bezrobotnych wg elementarnych grup zawodów wynika, że w 2015 r. napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przewyższał napływ bezrobotnych w zawodach:

- **gospodarze budynków** – pozyskano 7 962 miejsca pracy, zarejestrowano 4 102 osoby (w tym 1 360 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 58 wolnych miejsc pracy, oraz 4 476 osób bezrobotnych (w tym 1 526 kobiet);
- **magazynierzy i pokrewni** – pozyskano 7 649 miejsc pracy, zarejestrowano 4 157 osób (w tym 631 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 706 wolnych miejsc pracy oraz 2 934 osoby bezrobotne (w tym 577 kobiet);
- **pracownicy obsługi biurowej** – pozyskano 7 487 miejsc pracy, zarejestrowano 6 107 osób (w tym 4 809 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawały 52 wolne miejsca pracy oraz 5 002 osoby bezrobotne (w tym 4 090 kobiet);
- **przedstawiciele handlowi** pozyskano 5 535 miejsc pracy, do rejestrów bezrobotnych napłynęło 1 475 osób (w tym 498 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 80 wolnych miejsc pracy oraz 1 135 osób bezrobotnych (w tym 453 kobiety);
- **pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne** - pozyskano 4 851 miejsc pracy, a zarejestrowano 3 506 osób (w tym 2 927 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 138 miejsc pracy oraz 3 844 osoby bezrobotne (w tym 3 298 kobiet);
- **robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani** – napłynęło 4 075 miejsc pracy, zarejestrowano 3 887 bezrobotnych (w tym 1 679 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawały 43 miejsca pracy oraz 3 918 osób bezrobotnych (w tym 1 869 kobiet);
- **ręczni pakowacze i znakowacze** - pozyskano 4 054 miejsca pracy, a zarejestrowano 1 834 osoby (w tym 1 324 kobiety). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 30 wolnych miejsc pracy oraz 1 480 osób bezrobotnych (w tym 1 125 kobiet);
- **pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani** - pozyskano 3 858 miejsc pracy, a zarejestrowano 1 700 osób (w tym 730 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 60 miejsc pracy oraz 1 659 osób bezrobotnych (w tym 707 kobiet);
- **pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani**- pozyskano 3 189 miejsc pracy, a zarejestrowano 1 547 osób (w tym 1 017 kobiet). Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 118 miejsc pracy oraz 932 osoby bezrobotne (w tym 659 kobiet).

**Największy niedobór wolnych miejsc pracy dotyczył grup zawodów, tj.:**

- **filozofowie, historycy i politolodzy** - zgłoszono zapotrzebowanie na 2 osoby, a do urzędów pracy napłynęło 911 bezrobotnych- na 1 miejsce pracy przypadało ponad 455 bezrobotnych. Na koniec grudnia 2015 r. bez pracy pozostawały 569 osób, w tym 307 kobiet - nie było wolnych miejsc pracy;
- **technicy rolnictwa i pokrewni** - pracodawcy zgłosili 6 wolnych miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 1 430 osób - na 1 miejsce pracy przypadało ponad 238 bezrobotnych. Na koniec grudnia 2015 r. bez pracy pozostawało 1 392 osoby, w tym 941 kobiet i 1 wolne miejsce pracy;
- **aktorzy** - pracodawcy zgłosili 1 wolne miejsce pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 134 osoby. Na koniec grudnia 2015 r. bez pracy pozostawało 30 osób, w tym 18 kobiet i nie było wolnych miejsc pracy;
- **ekonomiści** - pracodawcy zgłosili 24 miejsca pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 2 905 osób – na 1 miejsce pracy przypadało 121 bezrobotnych. Na koniec grudnia 2015 r. bez pracy pozostawało 2 101 osób, w tym 1 503 kobiety i nie było wolnych miejsc pracy;

- **górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni** – pracodawcy zgłosili 1 wolne miejsce pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 113. Na koniec grudnia 2015 r. bez pracy pozostawało 129 osób i nie było wolnych miejsc pracy;
- **średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych** - pracodawcy zgłosili 35 miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 3 924 osoby –na 1 miejsce pracy przypadało ponad 112 bezrobotnych. Na koniec grudnia 2015 r. bez pracy pozostawało 3 263 osoby, w tym 2 698 kobiet oraz 2 wolne miejsca pracy.

Pracodawcy nie zgłosili wolnych miejsc pracy dla osób **bez zawodu**. Do rejestru bezrobotnych napłynęło 63 495 osób, które nie posiadało zawodu. Na koniec grudnia 2015 r. bez pracy pozostawało ich 36 138 osób, w tym 17 033 kobiety.

Na koniec grudnia 2015 r. w rejestrach mazowieckich urzędów pracy na Mazowszu **najwięcej** osób bezrobotnych występowało w grupach zawodowych, tj.:

- **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** 44 208 osób bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
  - ślusarz 4 098 bezrobotnych, w tym 148 kobiet;
  - murarz 2 900 bezrobotnych, w tym 2 kobiety;
  - krawiec 2 514 bezrobotnych, w tym 2 390 kobiet;
  - mechanik pojazdów samochodowych 2 087 bezrobotnych, w tym 1 kobieta;
  - szwaczka ręczna 1 946 bezrobotnych, w tym 1 921 kobiet;
- **pracownicy usług i sprzedawcy** 37 983 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
  - sprzedawcy 16 841 bezrobotnych, w tym 16 841 kobiet;
  - robotnik gospodarczy 4 348 bezrobotnych, w tym 1 468 kobiet;
  - kucharze 3 929 bezrobotnych, w tym 2 838 kobiet;
  - fryzjer 2 173 bezrobotnych, w tym 2 100 kobiet;
- **technicy i inny średni personel** 23 827 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
  - technik ekonomista 2 991- bezrobotnych, w tym 2 529 kobiet;
  - technik mechanik 2 314 bezrobotnych, w tym 130 kobiet;
  - przedstawiciel handlowy 1 090 bezrobotnych, w tym 426 kobiet;
  - technik żywienia i gospodarstwa domowego 1 030 bezrobotnych, w tym 816 kobiet;
  - księgowy 1 007 bezrobotnych, w tym 941 kobiet;
- **pracownicy wykonujący prace proste** 22 129 osób, w tym najwięcej w zawodach:
  - pomocniczy robotnik budowlany 4 714 bezrobotnych, w tym 28 kobiet;
  - pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym 2 831 bezrobotnych, w tym 1 357 kobiet;
  - sprzątaczkę biurową 2 628 bezrobotnych, w tym 2 487 kobiet;
  - robotnik placowy 1 850 bezrobotnych, w tym 534 kobiety;
  - pakowacz ręczny 1 479 bezrobotnych, w tym 1 125 kobiet;
- **specjaliści** 21.352 osoby, w tym najwięcej w zawodach:
  - ekonomista 2 093 bezrobotnych, w tym 1 497 kobiet;
  - specjalista administracji publicznej 1 118 bezrobotnych, w tym 799 kobiet;
  - pedagog 890 bezrobotnych, w tym 787 kobiet;



- specjaliści do spraw marketingu i handlu 853 bezrobotnych, w tym 526 kobiet.

Na koniec grudnia 2015 r. zarejestrowanych było 36.138 bezrobotnych **bez zawodu**, w tym 17 033 kobiety.

#### 9.4. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES)

EURES jest siecią współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia oraz innych organizacji wspierającą mobilność pracowników na poziomie międzynarodowym i trans granicznym w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) - kraje UE oraz Norwegia, Islandia, Liechtenstein i Szwajcaria. Najważniejszym elementem całego systemu jest strona internetowa [www.eures.europa.eu](http://www.eures.europa.eu) zarządzana przez Komisję Europejską. Jest to najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący między innymi dostęp do ofert pracy zgłaszanych w urzędach pracy w krajach EOG. W przypadku zainteresowania zagranicznych pracodawców zatrudnieniem polskich pracowników, doradcy EURES z zagranicy zwracają się do doradców EURES w Polsce o pomoc przy przeprowadzeniu rekrutacji.

W 2015 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie wpłynęło 835 ofert pracy obejmujących 5 673 miejsc pracy. Podobnie jak w roku ubiegłym większość ofert dotyczyła prac długoterminowych skierowanych do osób znających w stopniu dobrym lub komunikatywnym język angielski i niemiecki. Dominowały oferty z Niemiec, Austrii, Czech, Norwegii, Holandii, Wielkiej Brytanii, Francji oraz Belgii. Były też oferty z takich krajów jak: Hiszpania, Szwecja, Finlandia, Estonia, Irlandia, Łotwa, Włochy, Węgry, Chorwacja. Przeważały propozycje pracy dla: elektryków, elektromechaników, pracowników budowlanych, spawaczy, kierowców ciężarówek, operatorów CNC, programistów, magazynierów, operatorów wózków widłowych, pracowników hotelowych, animatorów czasu wolnego, sprzątaczek, szefów kuchni, kucharzy, kelnerów, pracowników rolnych, monterów, pracowników technicznych, inżynierów, pracowników produkcyjnych, lekarzy specjalistów, pielęgniarek, oraz osób do opieki i pracowników przy zbiorach.

Na zgłoszone oferty pracy wysłano 148 podań kandydatów. Szacuje się, że w wyniku prowadzonych działań pracę podjęło około 50 osób. Były wśród nich osoby, które podjęły pracę w wyniku 5 rekrutacji przeprowadzonych w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

W 2015 r. zorganizowano 11 rekrutacji w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. Ponadto Filia w Radomiu 21 stycznia br. we współpracy z PUP w Radomiu przeprowadziła w siedzibie filii WUP rekrutację dla niemieckiej firmy Piening GmbH. Poszukiwano pracowników w zawodach: hydraulik oraz elektryk. W spotkaniu rekrutacyjnym uczestniczyło 27 osób, z czego 10 otrzymało propozycję zatrudnienia. Strona niemiecka zaoferowała też bezpłatny kurs języka niemieckiego.

W 2015 doradcy i asystenci EURES skontaktowali się z 9 248 osobami, w tym pracodawcami z krajów EOG, pracodawcami z Polski, agencjami zatrudnienia, obywatelami krajów EOG oraz osobami poszukującymi zatrudnienia za granicą.

Ponadto w ramach współpracy z polskimi pracodawcami otrzymano 63 ofert pracy na terenie woj. mazowieckiego obejmujących 584 miejsc pracy skierowanych do obywateli państw UE/EOG. Oferty pracy nie wymagały znajomości języka polskiego. Wymagania dotyczyły m.in. znajomości języka obcego takiego jak: fiński, norweski, duński, szwedzki, holenderski, francuski, włoski oraz jednocześnie znajomości języka angielskiego. Poszukiwani byli pracownicy głównie na takie stanowiska jak: tłumacz, asystent klienta, konsultant telefoniczny. Na zgłoszone oferty pracy otrzymano 35 podań kandydatów z krajów UE/EOG.

Ponadto zorganizowano:

- Międzynarodowe Targi Pracy Integracji w Płocku 02.10.2015 r., którego współorganizatorami obok WUP w Warszawie i Filii w Płocku były PUP i MUP w Płocku, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Polskiej Wsi „Razem Lepiej” w Nowym Miszewie, Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku oraz Centrum Widowiskowo-Sportowe Orlen Arena. W imprezie udział wzięło ponad 90 wystawców z Polski i zagranicy. Podczas Targów dostępne były oferty pracy oraz informacje nt. zasad funkcjonowania sieci EURES, warunków życia i pracy w krajach EOG, możliwości podejmowania pracy w tych krajach. W targach udział wzięli doradcy EURES z Niemiec, Danii, Holandii, Czech, Norwegii, Łotwy oraz Francji oraz liczba grupa pracodawców i agencji pracy tymczasowej z Norwegii i Holandii. Do pracy za granicą głównie poszukiwani byli m.in. pracownicy z branży technicznej, elektrycy, hydraulicy, spawacze, stolarze, budowlańcy, pracownicy IT, helpdesku, gastronomii, hotelarstwa oraz pracownicy służby zdrowia i opiekunowie osób starszych. Licznie reprezentowani byli pracodawcy polscy z regionu płockiego. Szacuje się, że w Targach Pracy uczestniczyło ponad 1000 osób.
- XI seminarium Europejskich Służb Zatrudnienia EURES 10 czerwca br., którego współorganizatorami obok WUP w Warszawie były Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP oraz Biuro Karier Uniwersytetu Warszawskiego. Seminarium poświęcone było wymianie informacji nt. aktualnych działań podejmowanych przez organizacje i instytucje rynku pracy na rzecz osób migrujących, w tym młodzieży. W Seminarium wzięło udział ok. 80 osób, przedstawiciele: urzędów pracy oraz Mazowieckiej Komendy OHP z Mazowsza, sieci europejskich, akademickich biur karier, innych organizacji i instytucji działających w zakresie problematyki rynku pracy.
- Spotkania informacyjne dla osób zainteresowanych pt. *Bezpieczny wyjazd – bezpieczny powrót*. Zorganizowano łącznie 45 spotkań, które odbywały się na terenie całego województwa, a wzięły w nich udział 874 osoby. Podczas spotkań omówiono m.in. zasady jak szukać legalnej pracy za granicą, jak przygotować się do wyjazdu do pracy, jak postępować z nieuczciwym pracodawcą, jak korzystać z usług EURES oraz jak sumować okresy zatrudnienia celem nabywania świadczeń z tytułu bezrobocia oraz świadczeń emerytalno-rentowych. Spotkania organizowane były we współpracy z różnymi partnerami rynku pracy, głównie z powiatowymi urzędami pracy, akademickimi biurami karier oraz Mazowiecką Wojewódzką Komendą OHP.

#### **9.5. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy.**

Współorganizowano i uczestniczano w kilkunastu **targach pracy** o zasięgu wojewódzkim i lokalnym, rozpowszechniając informacje dot. pośrednictwa pracy (m.in. gdzie i jak szukać pracy). Były to m.in. IX Akademickie Targi Pracy Jobbing w Warszawie, VIII Targi Pracy na Targówku, Grodzkie Targi Pracy, XIII Mińskie Targi Pracy, II Akademickie Targi Pracy w Ciechanowie, V Uniwersytecka Giełda Pracy w Siedlcach, Targi Pracy w Otwocku, Pruszkowie, Żurominie, Mławie, Białobrzegach, Pionkach i Radomiu.

## **9.6. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.**

W ramach zrealizowanych zadań m.in.:

- rozpatrzono wnioski osób bezrobotnych o wydanie zaświadczeń potwierdzających czas-okres zatrudnienia i ubezpieczenia w Polsce (dokument U1). Ogółem wydano 300 zaświadczeń;
- wydano 691 decyzji orzekających o przyznaniu prawa do zasiłku w oparciu o zaświadczenia E 301/U1 potwierdzające okresy zatrudnienia w krajach UE/EOG;
- przyjęto do realizacji 307 dokumentów U2 dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia z krajów UE/EOG do Polski;
- wydano 20 dokumentów U 2 dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia osobie poszukującej pracy w krajach UE/EOG.

## **10. Instrumenty rynku pracy**

Wspierając podstawowe usługi rynku pracy - zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej - powiatowe urzędy pracy realizują także poprzez instrumenty rynku pracy finansowane zarówno z limitowanych jak i Nielimitowanych środków Funduszu Pracy. Wiadomym jest, że część osób kontynuuje programy rozpoczęte w roku poprzednim zaś środki finansowe przyznane na kolejny rok kalendarzowy muszą także pokryć zobowiązania wynikające z wcześniej zawartych umów.

### **10.1. Prace interwencyjne<sup>35</sup>**

W 2015 r. w ramach prac interwencyjnych skierowano 3 616 bezrobotnych - o 208 osób, tj. o 9,4% mniej niż w 2014 r., w tym:

- 2 165 mieszkańców wsi, tj. 59,9% skierowanych,
- 2 074 kobiety, tj. 57,4% ogółu skierowanych,
- 1 634 długotrwale bezrobotnych, tj. 45,2% skierowanych,
- 1 375 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 38,0% skierowanych.

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: wyszkowskiego – 250 osób, radomskiego – 234 osoby, ostrowskiego – 202 osoby, węgrowskiego – 186 osób, ciechanowskiego – 171 osób, mińskiego – 165 osób oraz wołomińskiego – 151 osób. W 2015 r. 3 037 osób podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu prac interwencyjnych.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 86,8% (w poprzednim roku 79,0%).

### **10.2. Roboty publiczne<sup>36</sup>**

W 2015 r. w ramach robót publicznych skierowano 3 694 bezrobotnych - o 586 osób, tj. o 18,9% mniej niż w 2014 r., w tym:

- 2 632 mieszkańców wsi, tj. 71,3% skierowanych;

<sup>35</sup> Monitoring organizacji prac interwencyjnych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 79 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

<sup>36</sup> Monitoring organizacji robót publicznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 80 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

- 1 965 długotrwale bezrobotnych, tj. 53,2% skierowanych;
- 1 737 kobiet, tj. 47,0% skierowanych;
- 1 616 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 43,7% skierowanych;
- 639 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 17,3% skierowanych.

Z możliwości zatrudnienia w ramach robót publicznych najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: płockiego – 348 osób, szydłowieckiego – 253 osoby, ciechanowskiego i mławskiego – po 237 osób, płońskiego – 226 osób oraz przysuskiego – 216 osób. W 2015 r. 3 058 osób podjęło pracę w trakcie lub po robotach publicznych.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 77,0% (przed rokiem 69,5%).

### **10.3. Staże u pracodawcy<sup>37</sup>**

W 2015 r. w ramach staży finansowanych ze środków Funduszu Pracy skierowano 19 722 bezrobotnych o 3 057 osób, tj. o 13,4% więcej niż w 2014 r., w tym:

- 14 922 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 75,7% skierowanych,
- 13 491 kobiet, tj. 68,4% skierowanych,
- 10 771 mieszkańców wsi, tj. 54,6% skierowanych,
- 7 296 długotrwale bezrobotnych, tj. 37,0% skierowanych,
- 2 090 bezrobotnych osiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, tj. 10,6% skierowanych,
- 1 101 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 5,6% skierowanych.

Z możliwości odbycia stażu u pracodawcy najwięcej bezrobotnych skorzystało w m. st. Warszawa – 374 osoby oraz w powiatach: makowskim – 1 101 osób, płockim – 998 osób, radomskim – 743 osoby, kozienickim – 660 osób oraz wyszkowskim – 657 osób. W 2015 r. 15 904 bezrobotnych podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 80,0% (w poprzednim roku 70,4%).

### **10.4. Prace społecznie użyteczne<sup>38</sup>**

Prace społecznie użyteczne realizowane w województwie od 2006 r., na podstawie porozumień zawieranych między starostą, a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. W 2015 r. w ramach programu skierowano 4 515 bezrobotnych, o 108 osób, tj. o 2,5% więcej niż w 2014 roku, w tym:

<sup>37</sup> Monitoring organizacji staży dla bezrobotnych finansowanych ze środków FP w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 81 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

<sup>38</sup> Monitoring organizacji prac społecznie użytecznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 82 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

- 3 981 długotrwale bezrobotnych, tj. 88,2% skierowanych,
- 2 772 kobiety, tj. 61,4% skierowanych,
- 2 592 mieszkańców wsi, tj. 57,4% skierowanych,
- 2 341 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. 51,8% skierowanych,
- 1 915 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 42,4% skierowanych,

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych - najwięcej osób skorzystało na terenie miasta: Płock – 310 osób i Radom – 283 osoby oraz w powiatach: pułtuskim – 928 osób i plockim – 214 osób. W 2015 r. 736 osób podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu prac społecznie użytecznych.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) – była najniższa ze wszystkich realizowanych programów i wyniosła 15,0% (w poprzednim roku 14,8%).

#### **10.5. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej**

W 2015 r. ze środków Funduszu Pracy - na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej wypłacono 5 692 dofinansowania dla osób bezrobotnych, o 681 osób, tj. 10,7% mniej niż w 2014 r., w tym:

- 2 676 mieszkańców wsi, tj. 47,0% wyłączonych;
- 2 157 kobiet, tj. 37,9% wyłączonych;
- 1 949 długotrwale bezrobotnych, tj. 34,2% wyłączonych;
- 1 250 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 22,0% wyłączonych.

Najwięcej jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wypłacono w miastach Warszawa – 434 dofinansowania i Radom – 226 dofinansowań oraz w powiatach: plockim – 243 dofinansowania, mińskim – 215 dofinansowań, ostrowskim – 211 dofinansowań oraz wołomińskim – 208 dofinansowań.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 96,0%.

#### **10.6. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców<sup>39</sup>**

W 2015 r. w ramach refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia z rejestru bezrobotnych wyłączono 1 647 osób – o 2 433 osoby, tj. o 59,6% mniej niż w 2014 r., w tym:

- 806 mieszkańców wsi, tj. 54,3% wyłączonych;
- 693 kobiety, tj. 42,1% wyłączonych;
- 510 długotrwale bezrobotnych, tj. 31,0% wyłączonych;
- 261 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 15,8% wyłączonych.

Najwięcej refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wypłacono w m. st. Warszawa – 198 refundacji oraz w powiecie ostrowskim – 117 refundacji.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 92,7%.

<sup>39</sup> Monitoring udzielonych refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla pracodawców w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 83 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPIPS-01.

## 11. Wydatki, limity funduszu pracy<sup>40</sup>

Zgodnie ze sprawozdawczością o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy (MPiPS-02) na realizację zadań określonych Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w 2016 r. w województwie mazowieckim wydatkowano kwotę – 853 628,2 tys. zł (tj. o 1,9% mniej niż w roku poprzednim).

▼ Tabela 12. Struktura wydatków Funduszu Pracy.

|                                                                           | 2014 rok         | Udział<br>do ogółem<br>(w %) | 2015 rok         | Udział<br>do ogółem<br>(w %) | Wzrost/spadek<br>(kol.4-2) |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------------------|------------------|------------------------------|----------------------------|
| <b>Wydatki ogółem</b>                                                     | <b>867 785,6</b> | <b>100,0</b>                 | <b>869 797,5</b> | <b>100,0</b>                 | <b>2 011,9</b>             |
| w tym:                                                                    |                  |                              |                  |                              |                            |
| zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)                           | 397 895,0        | 45,9                         | 356 937,5        | 41,0                         | - 40 957,5                 |
| instrumenty rynku pracy nie objęte limitem, z tego:                       | 13 126,9         | 1,5                          | 12 834,7         | 1,5                          | - 292,2                    |
| dodatki aktywizacyjne                                                     | 11 971,4         | 1,4                          | 11 299,7         | 1,3                          | -671,7                     |
| świadczenia integracyjne                                                  | 11 55,5          | 0,1                          | 1 535,0          | 0,2                          | 379,5                      |
| aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu ( limitowane)                   | 432 985,0        | 2,7                          | 475 645,2        | 54,7                         | 42 660,2                   |
| wydatki pozostałe w tym: rozwój systemu informatycznego, koszty pozostałe | 24 380,1         | 2,8                          | 23 778,7         | 2,7                          | 601,4                      |

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02.

## 12. Podział środków funduszu pracy<sup>41</sup>

Podstawowym źródłem finansowania działań w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej jest Fundusz Pracy będącym funduszem celowym.

Ze środków Funduszu Pracy finansowane są aktywne i pasywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Wysokość środków przeznaczonych na formy aktywne dla poszczególnych powiatów wyliczana jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (czyli dysponent środków Funduszu Pracy) ustalił kwoty środków (limity) dla województwa mazowieckiego na finansowanie w 2015 roku:

1. Programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§2 ust.1. pkt.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, (Dz. U. poz.1294) w kwocie **438 497,5** tys. zł.
2. W ramach powyższego limitu ustalone zostały następujące kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z EFS w kwocie **158 254,8** tys. zł (w tym: w ramach regionalnego programu operacyjnego 2014 – 2020: **66 265,8** tys. zł oraz w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020: **91 989,0** tys. zł).
3. Innych fakultatywnych zadań realizowanych przez samorządy powiatowe (§ 2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia) w kwocie **27 034,7** tys. zł.

<sup>40</sup> Zestawienie dotyczące wydatków Funduszu Pracy na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w województwie w podziale na zadania i powiaty przedstawiono w Załączniku Nr 84 na podstawie sprawozdania MPiPS-02.

<sup>41</sup> Szczegółowe informacje o środkach z rezerwy Funduszu Pracy zawiera Załącznik nr 85.

4. Zadań realizowanych przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2 rozporządzenia) w kwocie **1 389,0** tys.

Dodatkowo w 2015 r. w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy przyznano środki Funduszu Pracy w kwocie **46 514,5** tys. zł na finansowanie w 2015 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W ramach tej kwoty w Powiatowych i Miejskich Urzędach Pracy Mazowsza realizowane były działania aktywizacyjne dla n/w grup:

- osoby bezrobotne do 25 roku życia (programy na kwotę **8 739,4** tys. zł),
- osoby bezrobotne do 30 roku życia (programy na kwotę **1 466,5** tys. zł),
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (programy na kwotę **4 348,7** tys. zł),
- osoby bezrobotne w przedziale wiekowym 30-50 lat (programy na kwotę **9 209,0** tys. zł),
- roboty publiczne (programy na kwotę **629,1** tys. zł),
- osoby bezrobotne, które tworzą lub przystępują do już istniejących spółdzielni socjalnych (programy na kwotę **451,0** tys. zł),
- osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej (Program Aktywizacja i Integracja na kwotę **69,5** tys. zł),
- osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy określone w art.49 ustawy (programy na kwotę **19 801,3** tys. zł),
- programy specjalne (**1 800,0** tys. zł).

### **13. Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy krótkoterminowej<sup>42</sup>**

W 2015 r. zarejestrowano **316 108 oświadczeń** o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, tj. o **55,8% więcej** (113 199 oświadczeń) niż w poprzednim roku, w tym:

- 306 708 oświadczeń dla obywateli **Ukrainy**, tj. 97,0% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 4 799 oświadczeń dla obywateli **Mołdowii**, tj. 1,5% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 2 583 oświadczeń dla obywateli **Białorusi**, tj. 0,8% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 815 oświadczeń dla obywateli **Gruzji**, tj. 0,3% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 762 oświadczeń dla obywateli **Rosji**, tj. 0,3% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 441 oświadczeń dla obywateli **Armenii**, tj. 0,1% ogółu zarejestrowanych oświadczeń.

W 2015 r. na Mazowszu najwięcej oświadczeń zgłoszono na zatrudnienie:

- mężczyzn – 194 733 oświadczeń, tj. 61,6% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- w wieku 26-40 lat – 140 326 oświadczeń, tj. 44,4% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- na okres 3 do 6 miesięcy – 286 946 oświadczeń, tj. 90,8% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- na umowę o dzieło – 188 213 oświadczeń, tj. 59,5% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- przy pracach prostych – 232 715 oświadczeń, tj. 73,6% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- w rolnictwie – 177 215 oświadczeń, tj. 56,1% ogółu zarejestrowanych oświadczeń.

Najwięcej oświadczeń zgłoszono na terenie m. st. Warszawa – 66 084 oświadczenia tj. 20,9% ogółu zarejestrowanych oświadczeń oraz powiatów: grójeckiego – 65 619 oświadczeń, tj. 20,8% ogółu zarejestrowanych oświadczeń i płońskiego – 61 909 oświadczeń, tj. 19,6% ogółu zarejestrowanych oświadczeń.

<sup>42</sup> Tabelaryczne zestawienie dotyczące monitoringu oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom przedstawiono w Załączniku Nr 86 i 87.

#### **14. Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – 2015 r.**

Od 1 stycznia 2012 r. zadania w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy realizowane w oparciu o środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wykonuje marszałek województwa mazowieckiego przy pomocy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

Zadaniem statutowym WUP w Warszawie realizowanym przez Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych są zadania wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz wynikające z innych ustaw w przypadku ich finansowania ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Do podstawowych zadań w zakresie realizacji zadania statutowego należy:

- wypłacanie świadczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy,
- dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń,
- udzielanie bezzwrotnej pomocy przedsiębiorcom na ochronę miejsc pracy,
- udzielanie nieoprocentowanej pożyczki dla przedsiębiorców w przypadku wystąpienia powodzi.

Wnioski indywidualne o wypłatę świadczeń z FGŚP z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych jak i wykazy zbiorcze/uzupełniające są składane, w warunkach niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu i na zasadach o których mowa w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2014, poz. 272 z późn. zm.), do właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy wojewódzkiego urzędu pracy.

W oparciu o art. 12a i 14a ustawy ze środków FGŚP realizowane są również dla pracowników wypłaty zaliczki na poczet niewypłaconych wynagrodzeń za pracę.

Na mocy szczególnych przepisów tj. ustawy z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 674), dokonujemy również wypłaty świadczeń do których uprawnienie powstało w okresie od 01.04.1999 r. do 30 września 2006 r.

Przedsiębiorca może również ubiegać się ze środków Funduszu o nieoprocentowaną pożyczkę w sytuacji braku środków na wypłatę wynagrodzeń za pracę w okolicznościach o których mowa w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2011 r. Nr 234, poz. 1385 z późn.zm.).

Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń. W oparciu o art. 23 Ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy dysponent może określić warunki zwrotu należności, w szczególności rozłożyć na raty, odroczyć termin spłaty należności lub odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, umorzyć w całości lub w części należności.

Z dniem 1 lutym 2015 weszły w życie nowe rozwiązania związane z ochroną miejsc pracy w związku z ustawą z dnia 19 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. z 2015 r., poz. 150). Przyjęte rozwiązania mają chronić miejsca pracy w okresie wprowadzonego przez przedsiębiorcę przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy pracownikom z przyczyn niedotyczących pracowników. Przedsiębiorca może wystąpić z wnioskiem o przyznanie świadczeń związanych z ochroną miejsc



pracy do dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy działającego z upoważnienia marszałka województwa.

Ustawa jest adresowana do przedsiębiorców, których przeważający rodzaj prowadzonej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności wskazuje na jej udział w handlu, przetwórstwie, transporcie, uprawach rolnych lub chowie i hodowli zwierząt, a także w wynikających z nich usługach, na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych i których produkt działalności doznał ograniczeń ilościowych lub wartościowych w obrocie handlowym na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych w następstwie wystąpienia czasowych ograniczeń, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, wwozu towarów na terytoria innych krajów (m.in. na skutek rosyjskiego embarga).

Przedsiębiorcy mogą skorzystać z instytucji przestoju ekonomicznego lub obniżyć pracownikom wymiar czasu pracy. Ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przedsiębiorca otrzyma wówczas świadczenia tj.:

1. na częściowe zaspokojenie wynagrodzenia pracownika za czas przestoju ekonomicznego do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia wraz z pochodnymi, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika,
2. na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia wraz z pochodnymi, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika,
3. środki na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od przyznanych świadczeń.
4. środki na dofinansowanie kosztów szkoleń pracowników organizowanych przez pracodawców (chodzi o to, żeby przedsiębiorcy inwestowali w podnoszenie kwalifikacji pracowników w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy) – o ten rodzaj pomocy przedsiębiorcy mogą składać wnioski do właściwych, ze względu na siedzibę firmy, starostów powiatów (w przypadku miast na prawach powiatów do prezydentów miast).

Bezzwrotna pomoc dla przedsiębiorców na ochronę miejsc pracy stanowi pomoc udzieloną na zasadach pomocy de minimis.

#### **14.1. Zrealizowane wypłaty w związku z niewypłacalnością pracodawcy ze środków Funduszu Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych**

W województwie mazowieckim w okresie od 01.01.2015 – 31.12.2015 wypłacono ze środków FGŚP 8 455 świadczeń na rzecz 3 153 pracowników. Zaspokojono roszczenia pracownicze w stosunku do 222 niewypłacalnych pracodawców, na ogólną kwotę 21 310 373,07 zł. Większość firm niewypłacalnych, których pracownicy skorzystali z FGŚP, to firmy których siedziba mieściła się w Warszawie. Stanowiły ponad 74 % ogółu tych firm.

Do 31.12.2015 ze świadczeń wypłaconych ze środków FGŚP w związku z niewypłacalnością pracodawcy skorzystało 129 pracodawców zatrudniających do 20 osób, 84 zatrudniających od 21 do 100 pracowników oraz 9 pracodawców zatrudniających powyżej 100 osób.

Główne świadczenia wypłacane ze środków FGŚP to wynagrodzenia za pracę za okres 3 miesięcy, odprawy z przyczyn ekonomicznych pracodawcy, odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia, ekwiwalenty za urlop wypoczynkowy należny za rok kalendarzowy w którym ustał stosunek pracy oraz składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawców.

Odmówiliśmy wypłaty wnioskowanych świadczeń ze środków FGŚP dla 357 osób. Z uwagi na braki formalne lub brak podstaw prawnych do rozpatrzenia sprawy, pozostawiono bez rozpoznania 96 wniosków i 5 wykazów.

▼ Tabela 13. Realizacja wypłat w okresie 01.01.2015 r. do 31.12.2015 w związku z niewypłacalnością pracodawcy w podziale na powiaty

| Powiat       | Ilość firm |
|--------------|------------|
| gostyniński  | 1          |
| grodziski    | 4          |
| grójecki     | 1          |
| kozienicki   | 1          |
| nowodworski  | 2          |
| ostrołęcki   | 2          |
| otwocki      | 1          |
| piaseczyński | 8          |
| Płock        | 3          |
| płocki       | 6          |
| płoński      | 1          |
| pruszkowski  | 6          |
| Radom        | 4          |
| radomski     | 2          |
| sochaczewski | 4          |
| Warszawa     | 165        |
| warszawski   | 1          |
| wołomiński   | 9          |
| żyrardowski  | 1          |

Źródło: opracowane na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

▼ Tabela 14. Liczba firm na Mazowszu w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 których pracownicy otrzymali świadczenia pracownicze ze środków FGŚP wg PKD

| Sekcja PKD                                                                                   | Ilość firm |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo                                               | 1          |
| B – Górnictwo i wydobywanie                                                                  | 48         |
| C - Przetwórstwo przemysłowe                                                                 | 1          |
| E - Dostawa wody gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją | 40         |
| F – Budownictwo                                                                              | 55         |
| G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle         | 11         |
| H - Transport i gospodarka magazynowa                                                        | 12         |
| I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi                       | 11         |
| J – Informacja i komunikacja                                                                 | 8          |
| K- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa                                                   | 2          |
| L- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości                                        | 17         |
| M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna                                          | 8          |
| N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca                   | 1          |
| Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna                                                       | 2          |
| R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją                                     | 2          |
| S - Pozostała działalność usługowa                                                           | 3          |

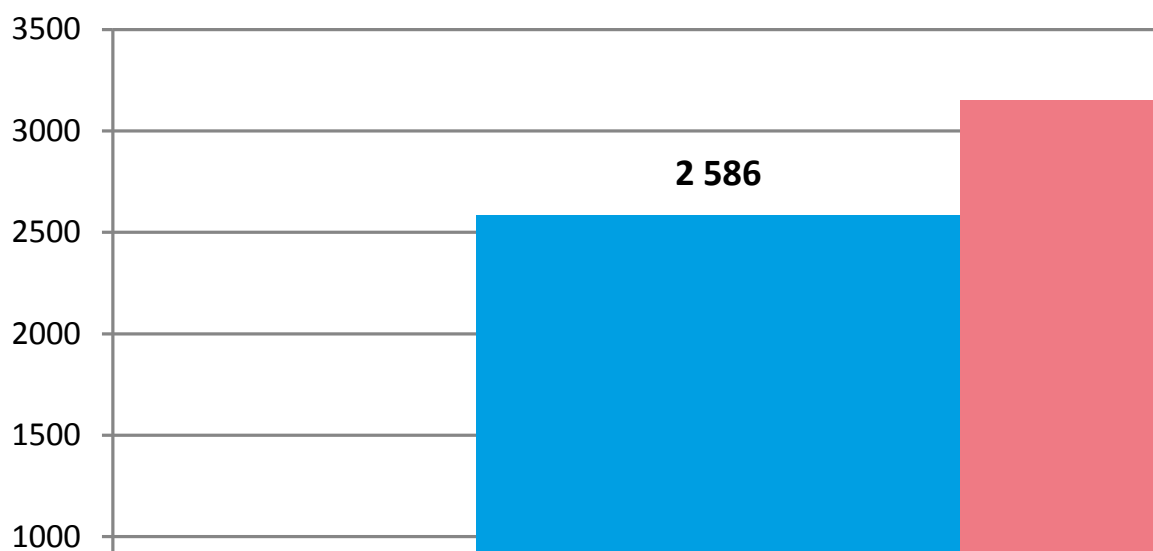
Źródło: opracowane na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

Na Mazowszu zdecydowaną grupę niewypłacalnych pracodawców, których pracownikom zaspokojono roszczenia pracownicze z FGŚP, stanowiły firmy które prowadziły działalność

gospodarczą w zakresie handlu hurtowego, przetwórstwa przemysłowego i budownictwa. Odpowiednio stanowiły one w ogólnej liczbie przedsiębiorców 24,77%, 21,62% i 18,02%.

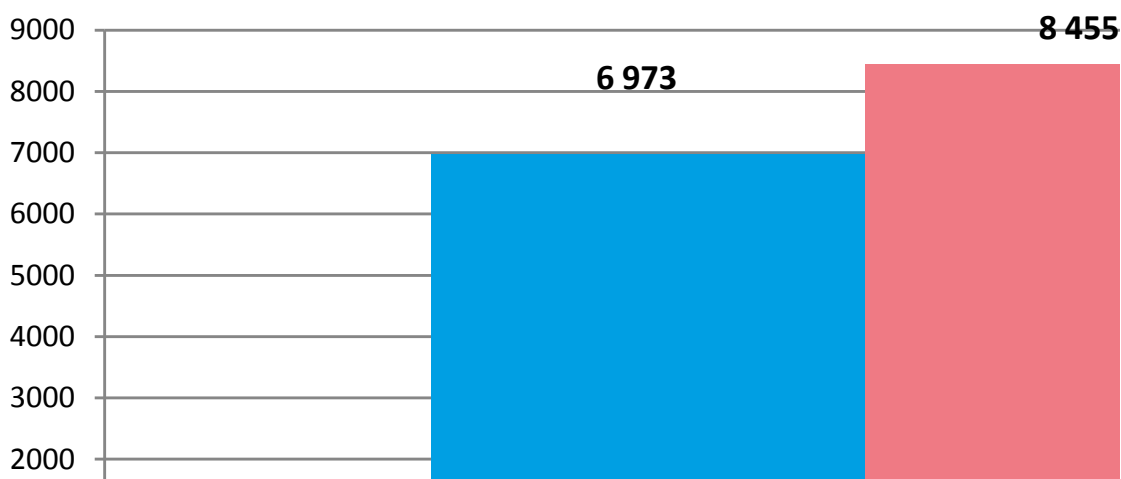
W porównaniu do roku ubiegłego wzrosła liczba niewypłacalnych pracodawców objętych wypłatą świadczeń. W roku 2014 zaspokojono świadczenia w stosunku do 185 pracodawców, natomiast w roku 2015 w stosunku do 222 pracodawców. Wzrosła też liczba osób objętych wypłatą świadczeń, ilość świadczeń jak i sama kwota wypłaconych świadczeń.

▼ Wykres 22. Liczba osób objętych wypłatą w latach 2014-2015



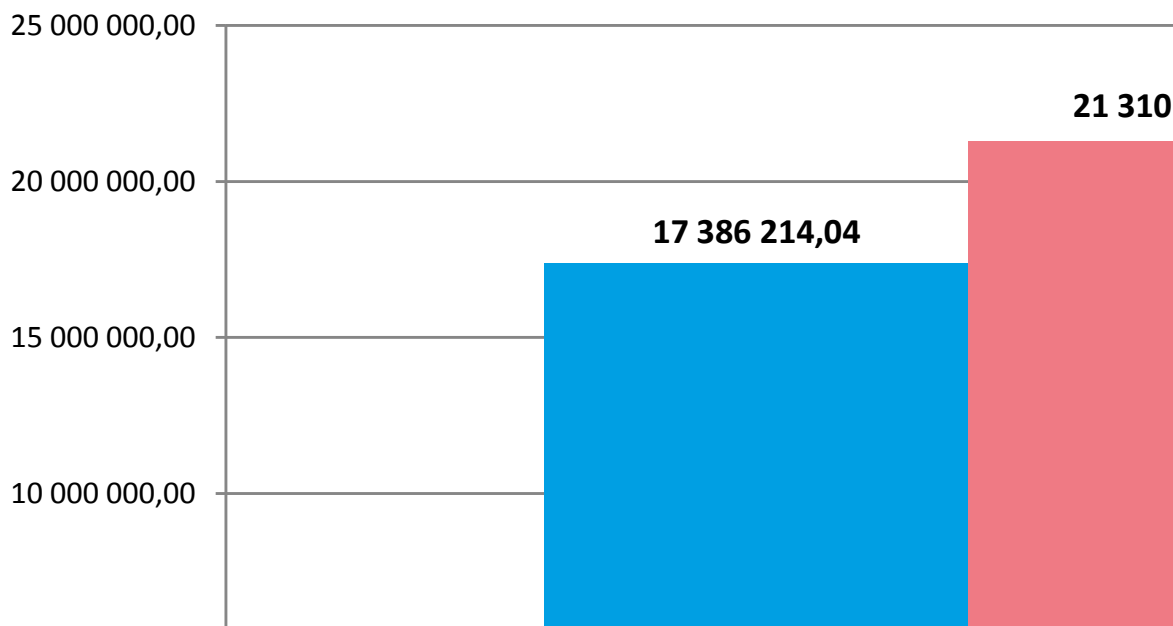
Źródło: Opracowane na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

▼ Wykres 23. Liczba wypłaconych świadczeń w latach 2014-2015



Źródło: Opracowane na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

▼ Wykres 24. Kwota wypłaconych świadczeń w latach 2014-2016



Źródło: Opracowane na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

#### 14.2. Realizacja zadań związanych z ochroną miejsc pracy

Do 31.12.2015 r. zostało złożonych 9 wniosków przedsiębiorców o przyznanie bezzwrotnej pomocy na dofinansowanie do wynagrodzeń w związku z przestojem ekonomicznym oraz obniżeniem wymiaru czasu pracy, które obejmują świadczenia dla 184 pracowników. W tym okresie Dyrektor WUP w Warszawie zawarł 9 umów z przedsiębiorcami na łączną kwotę **1 206 116,40 zł**. W województwie mazowieckim do **31.12.2015 r.** wypłacono ze środków FGŚP na ochronę miejsc pracy kwotę **862 968,32 zł**.

#### 14.3. Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń

Czynności windykacyjne dokonuje się w stosunku do należności powstałych w wyniku wypłat świadczeń dokonanych za pracodawców niewypłacalnych w rozumieniu ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2014r. poz. 272 z późn. zm.). Ciężar zaspokajania należności pracowniczych przejmuje w takiej sytuacji Fundusz niezależnie od tego, czy będzie w stanie jakkolwiek część z wypłaconych środków odzyskać. Na dzień 31.12.2015 r. kwota odzyskanych należności wyniosła: **12 069 033,89 zł** (w tym 11 615 272,30 zł należność główna i 453 761,59 zł odsetki). Plan windykacyjny na rok 2015 stanowi kwotę **5 000 000,00 zł**. Ponadto w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. skierowano do MRPiPS 26 wniosków o rozłożenie należności na raty oraz 88 wniosków o umorzenie należności na łączną kwotę 19 913 423,82 zł. Decyzją MRPiPS dokonano umorzeń w stosunku do 82 dłużników na łączną kwotę: 23 761 231,04 zł.

## 15. Podsumowanie – rynek pracy w woj. mazowieckim w 2015 roku.

### Na koniec grudnia 2015 r. w Warszawie:

- funkcjonuje 52,4% ogółu podmiotów gospodarczych;
- 44,5% osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą;
- istnieje 80% spółek z udziałem kapitału zagranicznego;
- zarejestrowanych jest 18,3% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

### Na koniec grudnia 2015 r. na Mazowszu:

- **spadek bezrobocia** o 13,3% w stosunku do roku poprzedniego (w 2014 r. spadek o 11,8%, w 2013 r. wzrost o 4,1%, w 2012 r. wzrost o 10,2%, w 2011 r. wzrost o 3,5%, 2010 r. wzrost o 6,2%);
- **spadek stopy bezrobocia** w skali roku o 1,4 punktu procentowego (w 2014 r. spadek o 1,2 punktu procentowego, w 2013 r. wzrost o 0,2 punktu procentowego, w 2012 r. wzrost o 0,9 punktu procentowego, w 2011 r. wzrost o 0,2 punktu procentowego, 2010 r. wzrost o 0,4 punktu procentowego);
- **stopa bezrobocia** 8,4% (za województwem wielkopolskim – 6,2% i śląskim – 8,2%), przy średniej dla kraju 9,8%;
- stopa bezrobocia kształtowała się **od 3,4% w m.st. Warszawa do 31,5% w powiecie sztydlowieckim**, przy czym stopa bezrobocia przewyższająca średnią dla Polski wystąpiła w 29 powiatach województwa, z czego w 13 powiatach osiągnęła wartość powyżej 15,0%;
- **największą liczbą osób bezrobotnych** wystąpiła w m. st. Warszawa (39 724 osoby), Radomiu (16 845 osób) oraz powiecie radomskim (13 624 osoby), w szczególności były to osoby: bez prawa do zasiłku - 187 009 osób (86,4% ogółu bezrobotnych), poprzednio pracujące – 177 853 osoby (82,1%), zamieszkałe w mieście – 121 047 osób (55,9%), długotrwale bezrobotne – 127 214 osób (58,8%), posiadające wykształcenie poniżej średniego – 112 655 osób (52,0%) oraz mężczyźni – 111 843 osób (51,7%);
- **najmniejsza liczba osób bezrobotnych** wystąpiła w powiatach: białobrzeskim (1 512 osób), łosickim (1 611 osób) oraz grodziskim (1 911 osób);
- **wzrost** o 3,2% liczby **podmiotów gospodarczych** zarejestrowanych w systemie **REGON**;
- **wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw** o 1,4% (największy procentowy wzrost - administrowanie i działalności wspierająca o 13,8).

### W odniesieniu do 2014 r. wystąpił:

#### Spadek liczby osób bezrobotnych:

- do 25 roku życia o 19,8% (o 7 507 osób);
- dotychczas niepracujących o 19,4% (o 9 319 osób);
- bez doświadczenia zawodowego o 16,9% (o 10 689 osób);
- w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 15,6% (o 1 568 osób);
- zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 15,4% (o 2 276 osób);
- długotrwale bezrobotnych o 14,5% (o 21 558 osób);
- mężczyzn o 14,1% (o 18 425 osób);

- bez prawa do zasiłku o 13,8% (o 29 937 osób);
- bez kwalifikacji zawodowych o 13,3% (o 11 086 osób);
- bez wykształcenia średniego o 13,2% (o 17 123 osoby);
- kobiet o 12,4% (o 14 825 osób);
- poprzednio pracujących o 11,9% (o 23 931 osób);
- zamieszkałych na wsi o 11,4% (o 12 327 osób);
- z prawem do zasiłku o 10,1% (o 3 313 osób);
- powyżej 50 roku życia o 9,5% (o 6 513 osób);
- niepełnosprawnych o 8,0% (o 829 osób);
- kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka o 5,8% (o 1 492 osoby);
- cudzoziemców o 3,5% (o 40 osób).

#### **Spadek udziału osób bezrobotnych:**

- osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 0,1 punktu procentowego do 3,9% ogółu bezrobotnych;
- zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 0,1 punktu procentowego do 5,8% ogółu bezrobotnych;
- bez prawa do zasiłku o 0,5 punktu procentowego do 86,4% ogółu bezrobotnych;
- mężczyzn o 0,5 punktu procentowego do 51,7% ogółu bezrobotnych;
- długotrwale bezrobotnych o 0,8 punktu procentowego do 58,8% ogółu bezrobotnych;
- bez doświadczenia zawodowego o 1,1 punktu procentowego do 24,3% ogółu bezrobotnych;
- do 25 roku życia o 1,1 punktu procentowego do 14,0% ogółu bezrobotnych;
- dotychczas nie pracujących o 1,3 punktu procentowego do 17,9% ogółu bezrobotnych.

#### **Wzrost udziału osób bezrobotnych:**

- poprzednio pracujących o 1,3 punktu procentowego do 82,1% ogółu bezrobotnych;
- powyżej 50 roku życia o 1,2 punktu procentowego do 28,7% ogółu bezrobotnych;
- zamieszkałych na wsi o 0,9 punktu procentowego do 44,1% ogółu bezrobotnych;
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka o 0,9 punktu procentowego do 11,2% ogółu bezrobotnych;
- kobiet o 0,5 punktu procentowego do 48,3% ogółu bezrobotnych;
- z prawem do zasiłku o 0,5 punktu procentowego do 13,6% ogółu bezrobotnych;
- niepełnosprawni o 0,2 punktu procentowego do 4,4% ogółu bezrobotnych.

**Wzrost o 21,0% liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłaszanych do urzędów pracy. W województwie pozyskano ogółem 158 325 wolne miejsca pracy oraz miejsca aktywizacji zawodowej (wg MPiPS-01), z tego 113 481 miejsc pracy niesubsydiowanej oraz 44 844 miejsc pracy subsydiowanej.

## **16. Wykaz tabel**

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej lata 2008 – 2015.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.

Tabela 3. Liczba bezrobotnych według wieku lata 2013 – 2015.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych według wykształcenia lata 2013 – 2015.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych według stażu pracy lata 2013 – 2015.

Tabela 6. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy lata 2013 – 2015.

Tabela 7. Bezrobotni według wielkich grup zawodów.

Tabela 8. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących według wielkich grup zawodów.

Tabela 9. Wzrost/spadek bezrobotnych według sekcji PKD.

Tabela 10. Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Tabela 11. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według elementarnych grup zawodów.

Tabela 12. Struktura wydatków Funduszu Pracy.

Tabela 13. Realizacja wypłat w okresie 01.01.2015 r. do 31.12.2015 w związku z niewypłacalnością.

Tabela 14. Liczba firm na Mazowszu w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 których pracownicy otrzymali świadczenia pracownicze ze środków FGŚP wg PKD.

## **17. Wykaz wykresów**

Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD- grudzień 2015 r.

Wykres 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób lata 2014 – 2015 (w tys.).

Wykres 3. Bezrobotni i stopa bezrobocia lata 2012 – 2015.

Wykres 4. Napływ i odpływ bezrobotnych oraz podjęcia pracy w latach 2014 – 2015.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych kobiet.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Wykres 7. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku lata 2014 – 2015.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Wykres 9. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki lata 2014 – 2015.

Wykres 10. Liczba bezrobotnych według wieku- grudzień 2015 r.

Wykres 11. Liczba bezrobotnych według wykształcenia- grudzień 2015 r.

Wykres 12. Liczba bezrobotnych według stażu pracy- grudzień 2015 r.

Wykres 13. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy- grudzień 2015 r.

Wykres 14. Osoby bezrobotne według wielkich grup zawodów- grudzień 2015 r.

Wykres 15. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodu- grudzień 2015 r.

Wykres 16. Bezrobotni według sekcji PKD - grudzień 2015 r.

Wykres 17. Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według PKD - grudzień 2015 r.

Wykres 18. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy - grudzień 2015 r.

Wykres 19. Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej lata 2011 – 2015.

Wykres 20. Napływ wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów lata 2014 – 2015.

Wykres 21. Napływ wolnych miejsc pracy oraz bezrobotnych według wielkich grup zawodów w 2015 r.

Wykres 22. Liczba osób objętych wypłatą świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2015.

Wykres 23. Liczba wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2015.

Wykres 24. Kwota wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2015.



## **18. Aneks statystyczny**

### **18.1. Spis załączników według obszarów**

Załącznik nr 1 Podmioty gospodarcze.

Załącznik nr 2 Wybrane grupy podmiotów gospodarczych w grudniu 2015 roku.

Załącznik nr 3 Zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Załącznik nr 4 Bezrobotni ogółem.

Załącznik nr 5 Bezrobotni poprzednio pracujący.

Załącznik nr 6 Bezrobotni dotychczas niepracujący.

Załącznik nr 7 Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim.

Załącznik nr 8 Napływ do bezrobocia.

Załącznik nr 9 Napływ bezrobotnych poprzednio pracujących.

Załącznik nr 10 Napływ bezrobotnych dotychczas nie pracujących.

Załącznik nr 11 Odpływ z bezrobocia.

Załącznik nr 12 Odpływ z bezrobocia z powodu podjęcia pracy.

Załącznik nr 13 Odpływ z bezrobocia z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy.

Załącznik nr 14 Udział podjęć pracy i niepotwierdzenia gotowości do pracy w odpływie z bezrobocia w 2015 roku.

Załącznik nr 15 Bezrobotne kobiety.

Załącznik nr 16 Udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem.

Załącznik nr 17 Napływ bezrobotnych kobiet.

Załącznik nr 18 Odpływ bezrobotnych kobiet.

Załącznik nr 19 Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety.

Załącznik nr 20 Udział podjęć pracy i niepotwierdzenia gotowości do pracy przez bezrobotne kobiety w odpływie z bezrobocia.

Załącznik nr 21 Bezrobotne kobiety według wieku w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 22 Bezrobotne kobiety według wykształcenia w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 23 Bezrobotne kobiety według stażu pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 24 Bezrobotne kobiety według czasu pozostawania bez pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 25 Długotrwale bezrobotne kobiety według wieku w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 26 Długotrwale bezrobotne kobiety według wykształcenia w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 27 Długotrwale bezrobotne kobiety według stażu pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 28 Bezrobotni zamieszkali na wsi.

Załącznik nr 29 Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w liczbie bezrobotnych ogółem.

Załącznik nr 30 Napływ bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Załącznik nr 31 Podjęcia pracy przez bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Załącznik nr 32 Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 33 Bezrobotni zamieszkali na wsi według wykształcenia w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 34 Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 35 Bezrobotni zamieszkali na wsi według czasu pozostawania bez pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 36 Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 37 Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi według wykształcenia w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 38 Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 39 Bezrobotni zamieszkali na wsi będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2014 r.;

Załącznik nr 40 Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.

Załącznik nr 41 Udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w liczbie bezrobotnych ogółem.

Załącznik nr 42 Napływ bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku.

Załącznik nr 43 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Załącznik nr 44 Udział bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w liczbie bezrobotnych ogółem.

Załącznik nr 45 Napływ bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Załącznik nr 46 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Załącznik nr 47 Udział bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w liczbie bezrobotnych ogółem.

Załącznik nr 48 Napływ bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Załącznik nr 49 Podjęcia pracy przez bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Załącznik nr 50 Bezrobotni cudzoziemcy.

Załącznik nr 51 Napływ bezrobotnych cudzoziemców.

Załącznik nr 52 Podjęcia pracy przez bezrobotnych cudzoziemców.

Załącznik nr 53 Bezrobotni według wieku w województwie mazowieckim grudniu 2015 r.

Załącznik nr 54 Bezrobotni według wykształcenia w województwie mazowieckim w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 55 Bezrobotni według stażu pracy w województwie mazowieckim w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 56 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 57 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2015 r.

Załącznik nr 58 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według elementarnych grup zawodów w 2015 r.

Załącznik nr 59 Bezrobotni według zawodów i specjalności w 2015 roku, (ranking według liczby bezrobotnych na koniec grudnia 2015 r. - powyżej 100 osób).

Załącznik nr 60 Bezrobotni według sekcji gospodarki narodowej.

Załącznik nr 61 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2015 r.

Załącznik nr 62 Napływ bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 r.

Załącznik nr 63 Odływ wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 roku.

Załącznik nr 64 Podjęcia pracy przez wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 r.

Załącznik nr 65 Bezrobotni niepełnosprawni w grudniu 2014 r. (wg MPiPS-07).

Załącznik nr 66 Bezrobotni niepełnosprawni według miejsca zamieszkania, płci i stopnia niepełnosprawności w grudniu 2015 r. (wg MPiPS 07).

Załącznik nr 67 Napływ bezrobotnych niepełnosprawnych w 2015 r. (wg MPiPS-07).

Załącznik nr 68 Odływ bezrobotnych niepełnosprawnych w 2015 r. (wg MPiPS-07).

Załącznik nr 69 Bezrobotne, niepełnosprawne kobiety w grudniu 2015 r. ( wg MPiPS-07).

Załącznik nr 70 Bezrobotne, niepełnosprawne kobiety według wieku w grudniu 2015 r. (wg MPiPS-07).

Załącznik nr 71 Osoby poszukujące pracy.

Załącznik nr 72 Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu.

Załącznik nr 73 Bezrobotni ogółem i kobiety według gmin.  
Załącznik nr 74 Monitoring pośrednictwa pracy w województwie mazowieckim w 2015 r.  
Załącznik nr 75 Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (wg MPiPS-01).  
Załącznik nr 76 Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według PKD.  
Załącznik nr 77 Ranking wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według 6-cyfrowych kodów zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów w 2015 r.  
Załącznik nr 78 Ranking napływu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w grupach elementarnych oraz relacje napływu ofert pracy z napływem bezrobotnych w poszczególnych grupach zawodów.  
Załącznik nr 79 Monitoring organizacji prac interwencyjnych w województwie w 2015 r.  
Załącznik nr 80 Monitoring organizacji robót publicznych w województwie w 2015 r.  
Załącznik nr 81 Monitoring organizacji staży dla bezrobotnych - finansowanych ze środków FP w województwie w 2015 r.  
Załącznik nr 82 Monitoring organizacji prac społecznie użytecznych w województwie w 2015 r.  
Załącznik nr 83 Monitoring udzielonych refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy - dla pracodawców w województwie w 2015 r.  
Załącznik nr 84 Zestawienie dotyczące wydatków Funduszu Pracy na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w województwie – w podziale na zadania i powiaty w 2015 r.  
Załącznik nr 85 Środki Funduszu Pracy z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy przyznane w 2015 r.  
Załącznik nr 86 Monitoring oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w 2015 r.  
Załącznik nr 87 Monitoring oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom według powiatów w 2015 r.

#### **18.2. Spis załączników w układzie podregionów**

Załącznik nr 1 Wybrane grupy podmiotów gospodarczych w grudniu 2015 r.  
Załącznik nr 2 Bezrobotni ogółem.  
Załącznik nr 3 Stopa bezrobocia.  
Załącznik nr 4 Napływ do bezrobocia.  
Załącznik nr 5 Odpływ z bezrobocia.  
Załącznik nr 6 Odpływ z bezrobocia z powodu podjęcia pracy.  
Załącznik nr 7 Odpływ z bezrobocia z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy.  
Załącznik nr 8 Bezrobotne kobiety.  
Załącznik nr 9 Bezrobotni zamieszkali na wsi.  
Załącznik nr 10 Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.  
Załącznik nr 11 Napływ bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku.  
Załącznik nr 12 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.  
Załącznik nr 13 Bezrobotni według wieku w grudniu 2015 r.  
Załącznik nr 14 Bezrobotni według wykształcenia w grudniu 2015 r.  
Załącznik nr 15 Bezrobotni według stażu pracy w województwie mazowieckim w grudniu 2015 r.  
Załącznik nr 16 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim w grudniu 2015 r.  
Załącznik nr 17 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2015 r.  
Załącznik nr 18 Osoby poszukujące pracy.  
Załącznik nr 19 Wybrane elementy rynku pracy.